

Jednička

... NEJSTARŠÍ, A PŘECE MLADÁ

TÉMA: **Cooperatio aneb cesta k efektivnější podpoře vědy**

ROZHOVOR: „Zítra je dnes.“ Nerada věci odkládám.

13

Jednička aktuálně 2

Jednička ve vědě 4

Klinika na Jedničku 6

Jednička a zahraničí 7

Senátoviny 7

TÉMA: Cooperatio aneb cesta k efektivnější podpoře vědy 8

Hyde Park 12

VŠICHNI CHCEME BÝT JEDNIČKA: „Zítřka je dnes.“ Nerada věci odkládám 13

Středoškoláci na Jedničku 16

Ze studentského života 17

STÁŽ: Pro ty, co se nebojí dobrodružství 22

Jednička měsíce 23

Absolventi s Jedničkou 24

Co pro mě znamená Jednička 24

Informační zdroje 25

Historie 26

Jednička ve sportu 28

Jednička v médiích 30

Jednička v sítích 30

Knižní novinky 31

Významná ocenění 31

Jednička blahopřeje 32

Jednička objektivem 33

Jednička

Časopis 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy

Ročník: 9 Číslo: 5/2021

Adresa vydavatele: Kateřinská 1660/32, 121 08 Praha 2

IČ vydavatele: 00216208

Redakční rada: Martin Vokurka, Martin Vejražka

Redakci řídí: Petra Klusáková

Redakce: Lukáš Malý, Markéta Sýkorová, Anna Jarmarová,

Michal Španko, Eliška Hachová

Grafická úprava: Kristýna Heřmanová

Tisk: Triangl, a.s.

Vyšlo dne: 16. 12. 2021

Uzávěrka dne: 7. 12. 2021

Náklad: 2000 kusů

MK ČR E 23317 ISSN 2336-4181

Neprodejné, vychází pětkrát ročně.

Výzkum odhalil požadavky pacientů na telemedicínu

Pacientské organizace představily strategii rozvoje telemedicínských služeb, která vznikla ve spolupráci s I. LF UK na základě výzkumu pacientských očekávání. „Pozitivním zjištěním tohoto výzkumu je, že 82 % pacientů angažovaných v pacientských organizacích je silně motivováno k využívání informačních a komunikačních technologií při čerpání zdravotní péče. Naše závěry však poukazují na současnou nepřipravenost zdravotnického systému na poskytování zdravotních služeb distanční formou,“ zdůrazňuje hlavní autorka výzkumu dr. Jolana Kopsa Těšínová, přednostka Ústavu veřejného zdravotnictví a medicínského práva I. LF UK.

„Jako učitelé budoucích lékařů vnímáme velmi silně potřebu naučit mediky, jak prostřednictvím digitálních technologií s pacienty nejen správně, bezpečně a efektivně komunikovat, ale také jim v distančním prostředí poskytnout adekvátní péči. I. lékařská fakulta již zavedla předmět Informační technologie, telemedicína a virtuální realita, kde mohou medicí správné formy komunikace nacvičovat. Chtěli bychom ale postupy více systemizovat do jakési sady zásad telekomunikace pro lékaře,“ předpokládá děkan I. LF UK prof. Martin Vokurka.

red

Prof. Martin Vokurka a dr. Jolana Kopsa Těšínová.
Foto: Veronika Vahule Nehasilová

FN Motol provádí transorální robotické chirurgie

Klinika otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku I. LF UK a FN Motol začala využívat Da Vinci Xi poté, co byl v září 2021 ve FN Motol nainstalován a zprovozněn druhý robot tohoto typu. Motolský ORL tým byl dlouhá léta průkopníkem využití minimálně invazivní endoskopické laserové chirurgie především pro nádory hltanu a hrtanu. Od zavedení CO₂ laseru v 80. letech byly na pracovišti odoperovány touto technologií stovky pacientů s nádory hrtanu a faryngu. V posledních letech byla využívána minimálně invazivní chirurgie s využitím thuliového laseru či harmonického skalpelu i pro podobnou skupinu pacientů

Zleva: prof. Jan Plzák, dr. Petr Lukeš, doc. Balazs Lorincz, dr. Michal Zábrodský.
Foto: archiv FN Motol

s nádory orofaryngu nižšího stadia. Nicméně až teprve robotický systém Da Vinci Xi umožňuje motolským lékařům operovat transorálně pacienty s tumory mimo hranice tonzilárního lůžka či s postižením kořene jazyka. Navíc využití transorální robotické chirurgie výrazně snižuje pravděpodobnost nutnosti zajištění pacienta peroperačně tracheostomií, čímž se výrazně zkracuje doba hospitalizace, zlepšuje komfort pacienta a snižuje celková morbidita výkonu.

red

2000 transplantací vlastních krvetvorných kmenových buněk

V říjnu letošního roku podstoupil na I. interní klinice – klinice hematologie I. LF UK a VFN 63letý pacient s diagnózou mnohočetného myelomu transplantaci vlastních krvetvorných kmenových buněk, která byla na této klinice již dvoutisící. „První autologní transplantace zde byla provedena v roce 1993,“ uvádí přednosta kliniky prof. Marek Trněný a vypočítává: „Od té doby počet provedených transplantací neustále narůstal, až se v poslední dekádě ustálil na 80 až 90 výkonech ročně. Provádíme 20 % všech transplantací tohoto typu v České republice. Celkový počet 2000 autologních transplantací vlastních krvetvorných buněk zahrnuje 1662 pacientů, 334 z nich podstoupilo zákrok dvakrát či třikrát. „Nejčastěji jsou k transplantaci indikováni pacienti s mnohočetným myelomem a maligními lymfomy (Non-Hodgkinovými i Hodgkinovým),“ vysvětluje MUDr. Eva Konířová, lékařka I. interní kliniky, a dodává: „Méně častou indikací jsou pak pacienti se solidními malignitami (historicky zejména karcinomy prsu, v současnosti především mozkové nádory typu meduloblastomu) a autoimunitními onemocněními. K nim dříve patřila hlavně roztroušená skleróza, v poslední době pak nejčastěji systémová sklerodermie.“

red

Včasná diagnostika v éře molekulární onkologie

Rakovina slinivky se podle odhadů stane do roku 2030 druhou

nejčastější příčinou úmrtí na zhoubné bujení. Proč toto onemocnění stále zůstává jedním z nejhůře léčitelných nádorů? Odpověď hledali odborníci na setkání ke Světovému dni karcinomu slinivky břišní, který byl letos stanoven na 18. listopadu. Tisková konference se konala pod záštitou přednosty Onkologické kliniky I. LF UK a VFN v Praze prof. Luboše Petruželky, který vysvětlil možnosti časné molekulární diagnostiky a léčby karcinomu pankreatu. Uvedl, že klasifikace pomocí molekulárního mikroskopu umožní rozdílnou léčbu pro dříve stejně léčené nádory, neboť každý nádor je genomicky unikátní. Molekulární diagnostika by tak v budoucnu umožnila cílenou léčbu. Při včasném záchytu a chirurgickém výkonu by bylo možné prodloužit dobu přežití pacientů o více než 50 měsíců.

red

Přednosta I. interní kliniky prof. Marek Trněný vyzdvihl práci lékařů, vědců a vysokoškolských učitelů. Foto: archiv 1. LF UK

Sto padesát let první české interní kliniky

Letošní jubileum 150 let od založení oslavila I. interní klinika 1. LF UK a VFN 18. listopadu v prostorách Vlasteneckého sálu Karolina. Čelní představitelé univerzity, fakulty, kliniky i nemocnice vzdali hold svým předchůdcům a přidali osobní vzpomínky na odborné zkušenosti, které na I. interně získali. Přednosta kliniky prof. Marek Trněný vyzdvihl práci svých předchůdců lékařů, vědců a vysokoškolských učitelů, kteří se bez výjimky natrvalo zapsali do historie i současnosti české medicíny. Prof. Trněný popsal kliniku jako odborný strom, z něhož se postupně větvením oddělovala řada významných specializovaných pracovišť, ať už v rámci VFN, či dalších nemocnic v Praze, a produkovala další generace odborníků.

Založení I. interní kliniky je spjato s osobností významného českého internisty Bohumila Eiselta. Byl to právě Eiselt, který začal na fakultě přednášet v češtině. „První česká verze přednášky ve školním roce 1861/62 se nazývala Speciální patologie, intoxikace, zoonosy, nemoci krve a soustavy nervů. Zahájení českých přednášek z interny znamená, že v tomto roce slavíme

vlastně dvojnásobné výročí, protože vedle sto padesáti let kliniky si připomínáme také sto šedesát let od počátku nepřetržitých českých přednášek na pražské lékařské fakultě,“ uvedl přednosta Ústavu dějin lékařství a cizích jazyků doc. Karel Černý.

klu

Molekula alaptid v komerčním užití

Odborníci z 1. LF UK a Biocevu se jako původci bioaktivní molekuly – dipeptidu alaptid – spojili se soukromým sektorem a společně dali vzniknout řadě kosmeceutických přípravků značky Sain. Bioaktivní molekula alaptid totiž významně stimuluje růst zdravých buněk a má pozoruhodný regenerační efekt na poškozené kožní buňky. Přípravky tak lze uplatnit v topicky hojivých peptidových směsích, v estetické medicíně, kosmetice a podpoře hojení ran. Účinně totiž redukuje pigmentové skvrny nebo mateřská znaménka a zabraňuje tvorbě jizev po kosmetických zákrocích. Jak uvedl vědecký ředitel Biocevu prof. Martásek, vědci nyní zkoumají také účinky dipeptidu na chronické a pooperační rány či popáleniny.

klu

Prosklené boxy na stomatologii přispívají k bezpečné výuce

Do výukových sálů na Stomatologické klinice nechala 1. LF UK zabudovat mezi jednotlivá výuková křesla prosklené stěny. Vedení kliniky takto reagovalo na hygienická opatření během covidové epidemie. Kvůli bezpečí zubních lékařů i pacientů se doporučuje obsluhovat co nejméně zubařských křesel v jedné místnosti. Minimalizaci prudkého šíření aerosolu v zubních ordinacích, které významně přispívá k šíření virů a bakterií vzduchem, tak kromě standardních zásad dezinfekce, antiseptiky, aseptických postupů a sterilizace pomohou nyní také celoprosklené oddělitelné boxy.

klu

Foto: archiv 1. LF UK

Představujeme vědeckou skupinu doc. Petry Liškové

Skupina doc. Liškové je v České republice jediná, která se systematicky věnuje problematice postižení oka v souvislosti s geneticky podmíněnými syndromy. Foto: Petr Heřman

Tým doc. MUDr. Petry Liškové, MD, Ph.D. je rozložen na dvou pracovištích. Základní výzkum probíhá v Laboratoři pro studium vzácných nemocí na Klinice pediatrie a dědičných poruch metabolismu (KPDPM), kde tvoří specializovanou skupinu zabývající se oční genetikou. Klinicky orientovaná část výzkumu je soustředěná na Oční klinice I. LF UK a VFN, kde vzniklo Centrum klinické oční genetiky. Výzkumný tým tvoří jeden molekulární biolog, dva oftalmologové, kteří úspěšně obhájili Ph.D. v roce 2020 a 2021, čtyři postgraduální studenti, z nichž dva jsou lékaři a jedna diplomantka.

Zaměření

Skupina se věnuje výzkumu genetických mechanismů vzácných dědičných onemocnění oka. Jedná se o velmi rozsáhlou skupinu chorob čítající kolem 800 klinických jednotek, což je dáno tím, že oko je vývojově velmi složitý orgán. Díky tomu je však výzkum v této oblasti rozmanitý, zabývá se například dystrofií rohovky, kongenitálními katarakty i dědičnými onemocněními sítnice. Postižení oka je také často součástí různých geneticky podmíněných syndromů. Skupina doc. Liškové je v České republice jediná, která se této problematice systematicky věnuje.

Spolupráce, granty a projekty

V rámci fakulty má skupina velmi těsné vazby s ostatními skupinami a lékaři působícími na KPDPM, především jde o mitochondriální laboratoř (Ing. Markéta Tesařová a prof. Tomáš Honzík). Společně objasňují především hereditární příčiny atrofie zrakového nervu. Mimo fakultu vznikla spolupráce s řadou genetických a oftalmologických pracovišť, ať již akademických (FN Motol, FN Královské Vinohrady či FN Hradec Králové) nebo soukromých (laboratoře Agel). V současné době skupina řeší čtyři grantové projekty (AZV, GAČR, EJP RD, GAUK).

Jedinečná spolupráce se zahraničními odborníky

Na mezinárodní úrovni probíhá nejintenzivnější spolupráce s UCL Institutem oftalmologie v Londýně (skupina doc. Alice Davidson a prof. Alison Hardcastle), a to především v oblasti onemocnění rohovky. Ve Velké Británii dále skupina spolupracuje s prof. Marcelou Votrubou (Univerzita Cardiff), která je i hostující profesorkou na I. LF UK. Spolu s ní vědci zkoumají atrofie zrakového nervu. Dalšími významnými spolupracovníky jsou prof. Elfride De Baere z Univerzity v Ghentu (tato spolupráce je podpořena grantem SOLVE-RET, EJP RD) a prof. Frans Cremers (Radboudova univerzita v Nijmegen), kteří se věnují onemocněním sítnice. Další řada menších společných aktivit na evropské úrovni probíhá na pozadí Evropské referenční sítě pro vzácná onemocnění oka, do které je skupina zapojena jako jediné pracoviště v ČR.

Významné výstupy

Z významnějších výstupů lze zmínit objev genu pro zranitelnou polymorfni dystrofii rohovky typ 4 v roce 2018 (OMIM # 618031), celogenomovou asoiační studii multifaktoriálního onemocnění keratokonusu či studium pigmentové retinopatie u pacientů s Danonovou chorobou. Nedávno se skupina spolu s vědci z dalších 20 zemí podílela na rozsáhlé mezinárodní studii, v jejímž rámci byly identifikovány doposud neodhalitelné příčinné mutace v genu ABCA4 u 448 jedinců se Stargardtovou chorobou, z toho 56 probandů bylo vyšetřeno právě v rámci českého Centra klinické oční genetiky.

Pokud máte zájem o více informací, podívejte se na ocnigenetika.lfi.cuni.cz nebo pište na petra.liskova@lfi.cuni.cz.

Primární hereditární AA amyloidóza způsobená mutací v promotoru genu SAA1

Sérový amyloidní A protein 1 (SAA1) je jedním z hlavních reaktantů akutní fáze zánětu. Amyloidóza z ukládání SAA1 (AA amyloidóza) je závažnou komplikací řady chronických zánětlivých onemocnění. Přestože je depozice fibrilárních proteinových agregátů systémová, postižení ledvin dominuje klinické prezentaci AA amyloidózy. Za hlavní předpokládaný důvod rozvoje tohoto onemocnění se považuje nerovnováha v obratu nadprodukovaného SAA1. Kauzální léčba AA amyloidózy je omezená, terapie stojí na zvládnutí základního onemocnění.

Spektrum klinických příčin zvýšené produkce SAA1 se mění, v posledních letech ale stoupá počet pacientů bez jednoznačné základní příčiny AA amyloidózy. Možnosti léčby jsou u nich významně omezené. Přestože je známa řada monogenních dědičných zánětlivých nebo autoinflamatorních onemocnění spojených s rozvojem AA amyloidózy, v genu SAA1 patogenní varianty (mutace) nebyly doposud popsány. V září 2021 byla v prestižním časopise *Kidney International* publikována studie popisující

cí celosvětově první případ rodiny s autosomálně dominantně dědičnou systémovou AA amyloidózou bez základního zánětlivého onemocnění. Kombinací klinického sledování, proteomických analýz, celogenomového sekvenování a funkčních studií ve tkáňových kulturách se u postižených členů rodiny podařilo identifikovat sdílenou kauzální mutaci v promotoru genu SAA1. Publikace vedle molekulárního mechanismu demonstruje rovněž terapeutický efekt monoklonálních protilátek proti receptoru interleukinu 6. Na projektu od roku 2006 spolupracovalo několik pracovišť: 1. LF UK a VFN (Laboratoř pro studium vzácných nemocí Kliniky pediatrie a dědičných poruch metabolismu, Klinika nefrologie a Ústav patologie, Ústav patologické fyziologie), a dále také pracoviště 3. LF UK a FNKV a IKEM Praha, Mayo Clinic a Wake Forest School of Medicine.

Sikora J, Kmochová T, Mušálková D, [...] Ryšavá R, Kmoch S.
A mutation in the SAA1 promoter causes hereditary amyloid A amyloidosis
Online ahead of print

Kidney International (IF 10.612)

2021 Sep 21

DOI: 10.1016/j.kint.2021.09.007

PMID: 34560138

Abskopální efekt se dostavil po kryoterapii

Inhibitory kontrolních bodů, tzv. „checkpoint inhibitory“, jsou nedílnou součástí léčby pokročilého melanomu. Terapeutický efekt však není takový, jak se dříve očekávalo. V případě melanomu je zřejmě příčinou nedostatečná stimulace imunitního systému nádorovými neoantigeny. Předpokládá se, že pokud dojde k rozpadu velkého množství nádorových buněk, nádorové neoantigeny se uvolní a imunitu aktivují. Může to vést k imunitní odpovědi nejen v místě zacílení terapie, ale také ve vzdálených metastázách. Tento jev, tzv. abskopální efekt, byl již v minulosti zdokumentován po radioterapii. Lékaři z Dermatovenerologické kliniky 1. LF UK a VFN a Anatomického ústavu 1. LF UK spolu s kolegy z dalších klinik ho jako první na světě doložili po lokální kryoterapii. Přehledový článek, který vyšel v časopise *International Journal of Molecular Sciences*, mapuje dosavadní poznatky v této oblasti

ve spojení s kazuistikou 78letého muže léčeného ipilimumabem. Navzdory předchozí léčbě a podávání checkpoint inhibitoru došlo u pacienta k progresi onemocnění ve formě metastáz v lymfatických uzlinách a v játrech. V této fázi byla zahájena paliativní kryoterapie kožních metastáz pro zmírnění nádorové zátěže. Po měsíci od kryoterapie většina neošetřených projevů na pacientových zádech „sama“ začala mizet. Lékaři aplikovali kryoterapii ještě jednou a na další kontrole po dvou měsících zjistili, že u pacienta vymizely metastázy v játrech i podpažních uzlinách.

Kodet O, Němejcová K, Strnadová K, Havlínová A, Dundr P, Krajsová I, Štork J, Smetana K, Laciná L.
The Abscopal Effect in the Era of Checkpoint Inhibitors

International Journal of Molecular Sciences (IF 5.923)

2021 Jul 4

DOI: 10.3390/ijms21137204

PMID: 34281259

Jediná a multioborová

Změna názvu původní Kliniky dětského a dorostového lékařství na Kliniku pediatrie a dědičných poruch metabolismu odráží skutečnost, že toto pracoviště *i. LF UK a VFN* zajišťuje kromě klasické pediatrické péče jako jediné v České republice také plně specializovanou péči v oblasti diagnostiky a terapie dědičných poruch metabolismu (DPM). Zejména právě na DPM, vzácná onemocnění a dětská revmatologická onemocnění se zaměřují také vědečtí pracovníci kliniky.

Klinická činnost

Klinika pediatrie a dědičných poruch metabolismu *i. LF UK a VFN* (KPDPM) zajišťuje pediatrickou péči a plně specializovanou péči v oblasti diagnostiky a terapie dědičných poruch metabolismu (DPM) pro všechny věkové kategorie. Provádí celopopulační novorozenecký screening DPM pro dvě třetiny regionů.

Poskytuje vysoce kvalifikovanou diagnostickou a léčebně-preventivní péči pro děti ze spádové oblasti a ve vybraných oborech také vysoce specializovanou pediatrickou péči pro děti a mladistvé ze všech regionů ČR. Především se jedná o tyto oblasti: resuscitační péče, DPM, dětská revmatologie, gastroenterologie, pneumologie a péče o rizikové novorozence.

KPDPM má tři lůžkové stanice, denní stacionář, všeobecnou ambulanci, ambulanci metabolického centra a dětskou polikliniku s odbornými ordinacemi, navíc zajišťuje i lékařskou pohotovostní službu. Součástí kliniky je i multidisciplinární tým Centra komplexní péče pro děti s perinatální zátěží a Centrum provázení, které podporuje rodiny dětí se závažnou diagnózou ode dne jejího sdělení.

Klinika zajišťuje transport patologických novorozenců vyžadujících intenzivní péči z regionů celého Středočeského kraje. Kromě konvenčních i nekonvenčních způsobů ventilace, řízené hypotermie a hemoeliminačních metod je KPDPM jediným pediatrickým pracovištěm v ČR, které organizuje a provádí léčbu pomocí extrakorporální membránové oxygenace (ECMO). KPDPM se podílí s Urologickou klinikou *i. LF a VFN* na diagnostice a terapii dětí s vrozenými uropatiemi. Klinika dále úzce spolupracuje s Oční klinikou *i. LF UK a VFN* na celé řadě výzkumných projektů v oblasti vzácných onemocnění. Pacienti Kliniky popáleninové medicíny FNKV, kteří vyžadují podporu základních životních funkcí, jsou hospitalizováni na KPDPM.

V oblasti vzácných onemocnění se klinika zapojila do mezinárodních evropských sítí vysoce specializované péče (European Reference Networks, ERN) a je součástí sítě MetabERN, ERN-RITA a ERN-EYE.

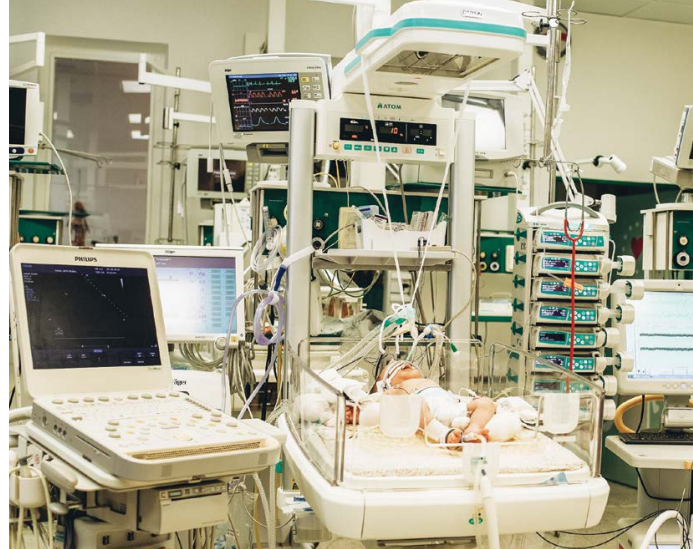

Foto: archiv *i. LF UK*

Věda a výzkum

Výzkum v KPDPM je zaměřen především na oblasti vzácných onemocnění, DPM a revmatologických onemocnění v dětském věku, klinika je součástí Národního centra lékařské genomiky. Laboratoře kliniky představují významnou technologickou a intelektuální platformu s přesahem do dalších medicínských oborů. Vědecká expertíza KPDPM integruje molekulární, biochemické a buněčně a tkáňově biologické aspekty s klinickými aspekty studovaných onemocnění. Pracovníci kliniky objevili nebo významně přispěli k objevům řady nových chorob na klinické, biochemické i molekulární úrovni, vedle toho se také podílí na vývoji a testování nových diagnostických a terapeutických postupů.

Výuka

KPDPM zajišťuje pregraduální výuku povinně volitelného předmětu patobiochemie a především výuku pediatrie pro studenty všeobecného lékařství a zubního lékařství, pro bakalářské i magisterské studium ošetrovatelství a intenzivní péče a pro žákyně/žáky středních a vyšších zdravotnických škol. Podílí se na doktorském programu *i. LF UK* a je plně zapojena do postgraduální výchovy v oborech dětského lékařství.

Klinika v číslech

- 61 lůžek
- Přijatých dětských pacientů >2700/rok (76 % s doprovodem)
- Mimopražští pacienti: 53 %
- ø ošetrovací doba: 3,5 dne
- Ambulantní kontakty:
 - všeobecná a příjmová ambulance 3500/rok
 - lékařská pohotovostní služba 3900/rok
 - odborné ambulance 53 500/rok
- Počet zaměstnanců: >330; 84 lékařů (6 profesorů, 3 docenti), 7 psychologů, >130 nelékařských zaměstnanců, 53 analytiků, genetiků a laborantů diagnostické laboratoře, >50 výzkumníků

Tomáš Honzík, přednosta kliniky

Prof. George Grunberger přináší na 1. LF UK americký pohled na diabetes

Významný odborník v oblasti diabetologie prof. George Grunberger působí v USA jako profesor vnitřního lékařství na Wayneově státní lékařské univerzitě a Oaklandské univerzitě Williama Beaumonta. Je členem řady expertních panelů a má za sebou bohatou výzkumnou a publikační činnost. Od roku 2014 je také hostujícím profesorem na 1. LF UK. Podílí se na výuce studentů 5. ročníku všeobecného lékařství, dává přednášky zaměřené na patofyziologii a farmakoterapii diabetu. Jeho americký pohled na tuto problematiku je velmi pozitivně hodnocený. Dále přednáší pro postgraduální studenty – Novinky v biomedicínském výzkumu, přednášel v rámci postgraduálního vzdělávání lékařů například i v IKEM a řadě dalších akademických institucí a zdravotnických zařízeních s afiliací 1. LF UK. Přednesl vyzvané přednášky na výročních kongresech České diabetologické společnosti v Luhačovicích (byl též jmenován čestným členem ČDS) a kongresu Technologie v diabetologii v Plzni.

V rámci mezinárodní spolupráce diabetologické skupiny III. interní kliniky – kliniky endokrinologie a metabolismu 1. LF UK a VFN publikoval prof. Grunberger v minulých dvou letech spolu s dalšími autory dvě publikace v časopise Diabetes Care, celosvětově nejprestižnějším časopisu v oboru diabetologie s IF 19.112.

Foto: archiv Grunbergerova diabetologického institutu

Prof. Grunberger publikoval celkem přes 150 publikací, abstraktů a knižních kapitol. Ve svém výzkumu se zabývá problematikou diabetu a jeho komplikacemi a léčbou. V letech 2015–2016 byl prezidentem Americké asociace klinických endokrinologů. Je spolueditorem dvou mezinárodních diabetologických časopisů.

red

Chcete vědět, co nového vás při studiu na fakultě čeká, ale nechce se vám číst podrobné zápisy ze zasedání našeho Akademického senátu? Stejně jako v předchozím akademickém roce i letos najdete novinky z fakulty v Senátovinách. Mrkněte na fakultní web www.lf1.cuni.cz, sekce *O fakultě* > *Vedení fakulty* > *Akademický senát*.

Říjnové zasedání Akademického senátu zahájil pan děkan bilancováním prvního roku ve funkci a podrobně představil plány do budoucna pro jednotlivé oblasti fakulty od studia přes vědu a výzkum až po ekonomické otázky a strategický rozvoj.

Nově budou moci zájemci z řad studentů navazujícího magisterského studia adiktologie skládat státní rigorózní zkoušku. Po jejím úspěšném složení získají titul PhDr. Na listopadovém jednání se schvalovala stipendia pro studenty za vynikající výsledky. Byla schválena reakreditace ergoterapie

a po několika letech se bude na naší fakultě opět vyučovat staronový obor všeobecné ošetrovatelství. Naše řady tedy opět rozšíří budoucí všeobecné sestry.

Nápady uvítáme

Máte nápady, jak zlepšit svůj předmět nebo organizaci jednotlivých ročníků, ale nevíte, jak na to nebo na koho se obrátit? Nebojte se nám napsat, rádi vám s tím poradíme.

Martin Pebr, člen AS

Cooperatio aneb cesta k efektivnější podpoře vědy

Od 1. ledna 2022 bude zahájen nový systém podpory vědecké práce na Univerzitě Karlově. Příprava na systematické a smysluplné zapojení do programu ale probíhá na 1. LF UK již rok. Co vlastně nová koncepce základního financování institucionální vědy na UK obnáší? Koho zahrnuje a proč vůbec tato změna nastala?

Cooperatio nahradí dosavadní program Progres, jehož prostřednictvím byla univerzitní věda doposud hrazena. V nedávné době se ale ukázalo, že stávající Progres není plně kompatibilní se způsobem vnitřního hodnocení tvůrčí činnosti na UK. Mezinárodní expertní panel pak univerzitu vytykal velkou roztržitostí vědních oborů a v porovnání s jinými univerzitami nižší počet prvoautorských excelentních výstupů. Univerzita tudíž přistoupila na nové oborové členění a nové schéma očekávané spolupráce mezi jejími jednotlivými součástmi.

Nové schéma přinese rozvoj vědních oborů

Z Cooperatia bude opět rozdělována většina prostředků institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumných organizací. Od nového schématu podpory si univerzita slibuje lepší rozvoj vědních oborů, další zkvalitňování vědy a její lepší propojení s postgraduálním vzděláváním. „Je společným zájmem i odpovědností univerzity a jejích jednotlivých fakult a ústavů zajistit kvalitu a rozvoj vědních oborů, které jsou na UK pěstovány; nové schéma podpory by tomuto mělo napomoci,“ uvedl ke vzniku Cooperatia jeho hlavní univerzitní hybatel prorektor prof. Jan Konvalinka.

Zamezit roztržitosti

Teprve příští hodnocení tvůrčí činnosti ukáže, zda nový systém vědních oborů univerzity prospěje. Již nyní má ale Cooperatio nakročeno k tomu, aby systémově podpořilo komunikaci a spolupráci fakult a ústavů UK, kde se věda v jednotlivých oborech dělá. Univerzita si již delší dobu všimá velké fragmentace jejích vědních oborů, za což jsou univerzity ubírány body ve všech hodnoceních, včetně mezinárodních. Hodnotitelé vědy upozorňují, že přílišné roztržitění vědy a výzkumu vede k ne zcela ideálnímu využití lidských, materiálních, finančních i nehmotných zdrojů univerzity. Proto se UK zaměřila na podporu vnitřní univerzitní spolupráce – ta je symbolicky vyjádřena

i v názvu samotného programu Cooperatio. Program má ale na mušce i další problémy, jako je například přebujelá administrativa. Jejeho snížení chce docílit vznikem optimálně velkých vědeckých útvarů. Ve spolupráci s fakultami a ústavu tak vzniklo 43 vědních oblastí zahrnujících všechny univerzitní vědní obory. Do každé takové oblasti jsou zapojeny všechny týmy, které v daném oboru bádají. Proč právě 43 oblastí? Jde o kompromis mezi velkým počtem příliš malých oblastí a příliš velkými skupinami nesourodých oblastí.

Radu vede ten, kdo je lépe hodnocen

Část pravidel systému podpory univerzitní vědy je ale z dřívějšíka zachována, například pětileté cykly programů (první tedy pro roky 2022–2026). Každá vědní oblast bude mít svou radu, kterou povede koordinátor. V radě budou zastoupeny všechny součásti, které se k danému oboru na univerzitě přihlásily. Základním kritériem pro složení skupin je míra participace jejich členů na vědě a také hodnocení jejich výzkumných úspěchů. Koordinátoři pocházejí z fakult či ústavů, jejichž vědecká práce má nejlepší ohodnocení. Z počátku, do jara 2022, bude hlavním úkolem koordinátorů a rad formulovat rozvojové cíle vědních oblastí pro období prvního cyklu programu. Zformulované záměry nahradí současnou přihlášku do programu Progres. Kromě běžných zasedání svolávaných koordinátorem pak bude mít rada povinnost sejít se jednou ročně za účasti rektora nebo prorektora a svou dosavadní činnost zhodnotit.

Méně vykazování

Hodnocení vědních oblastí proběhne v rámci hodnocení tvůrčí činnosti formou každoročního monitoringu trendů tvůrčí činnosti UK. Celkové hodnocení připadá na třetí a čtvrtý rok cyklu programu, v posledním roce cyklu by mělo dojít k „mezihodnocení“. Autoři Cooperatia si od toho slibují, že z velké části odpadne administrativa spojená s často kritizovaným každoročním

vykazováním. Jednoduché hodnocení bude zaměřené na reálnou mezifakultní komunikaci a spolupráci. Zachována zůstane povinnost fakult každoročně předložit rámcový přehled vynaložených finančních prostředků – rektorát bude kontrolovat dodržení zákonných limitů (pro doplňkové a režijní náklady a pro převod prostředků do fondu účelové určených prostředků, FÚUP).

Rozdělení prostředků bude obdobné

Financování vědních oblastí zůstane podobné jako u minulých programů Progres. Rektor každoročně sdělí děkanům a ředitelům ústavů předpokládanou celkovou částku pro danou součást a děkan spolu s koordinátory vědních oblastí poté předloží rektorovi návrh rozdělení této částky mezi jednotlivé oblasti, případně vydělené obory. Novinkou je, že menší část prostředků bude možné použít i na celofakultní nástroje na podporu vědy a výzkumu. I zde bude muset návrh schválit akademický senát fakulty a sama fakulta si pro tento návrh bude moci nastavit dlouhodobější obecná pravidla.

Z obavy před narušením stávající mezioborové spolupráce v rámci Progresu univerzita promyšlí také podporu spolupráce jednotlivých vědních oblastí. Bude buď poskytována v odůvodněných případech na základě jednoduchých žádostí (soutěžní forma administrovaná rektorátem), nebo bude spolupráce záležitostí fakult a bude financována z výše zmíněného celofakultního zdroje na podporu vědy a výzkumu. Cooperatio jakožto základní institucionální program není grantovou soutěží

o účelové prostředky. Univerzita v něm ale využije značnou část institucionálních peněz určených na svůj dlouhodobý koncepční rozvoj. Jen na programy Progres, na něž program Cooperatio naváže, bylo letos vyčleněno takřka 1,6 miliardy korun.

Rozvoj vědní oblasti a lepší hodnocení

Fakulty a vysokoškolské ústavy se přihlásily k účasti v jednotlivých vědních oblastech již v průběhu května 2021. Následně se připravily nominace do rad vědních oblastí. Návrhy na jejich složení byly po schválení vědeckými radami všech dotčených součástí předloženy v červnu 2021 také vědecké radě UK, která je bez připomínek schválila. Poté, co koordinátoři svěřených vědních oblastí připraví výše uvedené záměry, schválí se také pravidla pro rozdělování prostředků programu v rámci fakulty či ústavu, jak to požadují zásady programu Cooperatio. Od října 2021 jsou postupně do jednotlivých vědních oborů zařazováni účastníci Cooperatia, tedy zaměstnanci UK a postgraduální studenti. Oproti minulosti přichází univerzita se systémem, který propojí základní institucionální podporu vědy a systém hodnocení úrovně vědecké práce na UK. Kužel světla programu Cooperatio dá lépe nahlédnout stávající stav vědních oblastí na univerzitě a jejich hodnocení. Zásady programu Cooperatio najdete jako opatření rektora č. 18/2021 v českém i anglickém jazyce na webu Univerzity Karlovy.

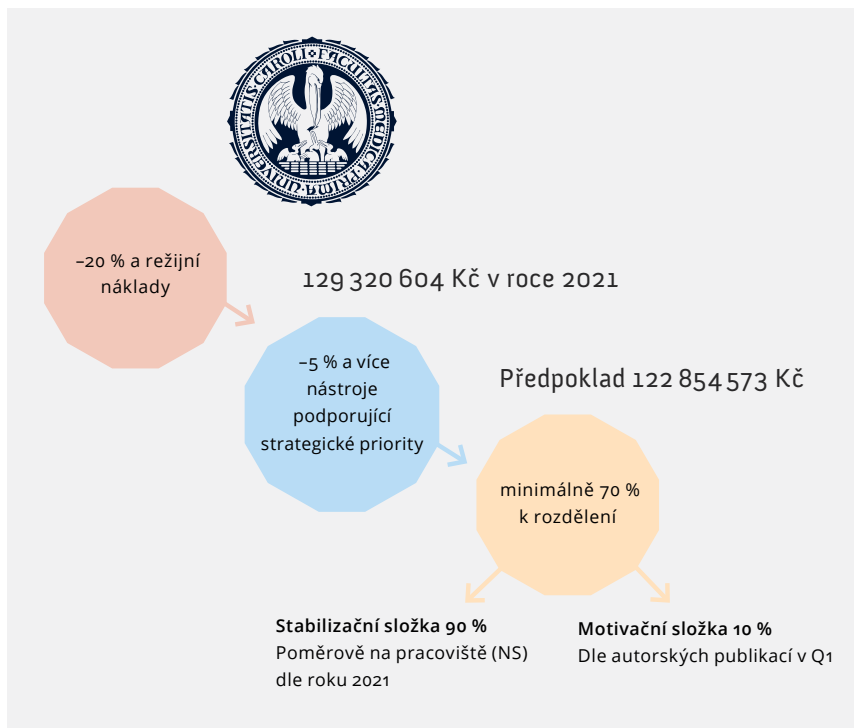
Petra Lišková, proděkanka pro grantovou problematiku (red)

1. LF UK

- Přihlášena do 17 oblastí.
- Má pět hlavních koordinátorů (Intensive Care Medicine, Internal Disciplines, Maternal and Childhood, Metabolic Diseases, Neurosciences Care) a čtyři zástupce koordinátora (Cardiovascular Science, Dental Medicine, Oncology and Haematology Pediatrics).

Složení rady Cooperatio

- Rada má nejméně pět a zpravidla nejvíce 20 členů, z nichž jeden vykonává funkci koordinátora a jeden funkci zástupce koordinátora (s pracovním úvazkem ve výši nejméně 0,5).
- Členy rady mohou být pouze akademičtí nebo vědečtí pracovníci univerzity, kteří v dané vědní oblasti dosáhli mezinárodně uznávaných výsledků.
- Funkce koordinátora a zástupce koordinátora je neslučitelná s funkcí člena rady jiné vědní oblasti, rektora či děkana.

Den otevřených dveří

na 1. LF UK

ONLINE

10.00 online přenosy přednášek o oborech všeobecné lékařství, zubní lékařství a nelékařských oborech (adiktologie, fyzioterapie, ergoterapie, porodní asistence, nutriční terapie) z fakultních prostor

Můžete se těšit na:

- chat se zaměstnanci fakulty i se studenty
- videoukázky výuky na 1. LF UK
- prezentace studentských spolků
- virtuální prohlídku fakultních pracovišť

Jaký vědecký počín vás v poslední době zaujal?

Názory?
Zkušenosti?
Fakta či domněnky?
Zajímá nás vše!

Doc. Martin Anders, přednosta Psychiatrické kliniky 1. LF UK a VFN

Pandemie přinesla zjištění, že důležitým mechanismem účinku antidepressiv je ovlivnění aktivity imunitního systému. Jeden z inhibitorů zpětného vychytávání serotoninu fluvoxamin prokázal svou schopnost agonizovat σ -1 receptor, který patří k chaperonům endoplazmatického retikula s četnými buněčnými funkcemi, včetně produkce cytokinů. Tento efekt má velmi pravděpodobně souvislost i s tím, že v observační studii Hoertela a kol. (2021) byla prokázána statisticky signifikantní schopnost užívaných antidepressiv redukovat riziko intubace nebo úmrtí na covid-19 (Lenze a kol., 2020). Jde o potvrzení společného jmenovatele výskytu duševních poruch doprovázejících tělesná onemocnění spojená se systémovou aktivací imunitního systému.

Katarína Szalonová, 2. ročník VL

Hyperaktivní močový mechúr je jednou z veľmi častých problematik dnes. Síce nespôsobuje úmrtia, ale ak nad tým porozmýšľame, výrazne znižuje kvalitu života. Jeden zo spôsobov jeho liečby, ktorý ma zaujal, je vpichnutie botulotoxínu A do detrusoru. Botox poznáme možno z rôznych iných odvetví, no v močovom mechúre blokuje senzorické vlákna periférie a tiež inhibuje exkréciu mediátorov nervosvalového prenosu periférneho nervového systému. To zabezpečí zníženie frekvencie močenia, zníženie urgentnej inkontinencie a zvýšenie kapacity mechúra.

Bára Ployerová, 4. ročník ZL

V poslední době mě díky stáži na chirurgii zaujala metoda biologické nekrektomie larvami bzučivky zelené. Využití nachází především u nekrotických infikovaných ran, například u bérkových vředů, dekubitů nebo syndromu diabetické nohy. Speciální sterilní larvy se aplikují maximálně na pět dní. Enzymaticky kolikvují odumřelé buňky a ohraničují zdravou tkáň – přesněji, než to umožňuje chirurgické ošetření. Larvy bzučivky jsou proto v nadsázce označovány jako nejmenší chirurgové. Svým pohybem stimulují tvorbu granulační tkáně, a tím urychlují hojení.

Filip Tichý, 4. ročník VL

Vzhledem k mému zájmu o intenzivní medicínu mě zaujalo vydání nových doporučení ohledně léčby sepse u dospělých pod záštitou Surviving Sepsis Campaign, která v pravidelných intervalech aktualizuje doporučené postupy s cílem co největšího snížení morbidit a mortality. Letošní vydání upravuje určité postupy při rozpoznávání sepse, iniciální terapii, podpoře oběhu a potlačení infekce, nově ale také klade důraz na důkladnější péči o pacienty v rekonvalescenci nejen po stránce fyzické, ale i s ohledem na psychiku.

Jan Smetana, 4. ročník VL

Objev, který mě nejvíce zaujal, pochází z Dermatovenerologické kliniky 1. LF UK a VFN. Na tomto pracovišti doktoři Ondřej Kodet a Lukáš Lacina jako první v klinické praxi popsali abskopální efekt spojený s kryoterapií, konkrétně v rámci léčby pacienta trpícího metastazujícím melanomem. Po vyčerpání jiných terapeutických přístupů byl pacient léčen ipilimumabem (lékem, který pomocí navázání na antigen CTLA 4 T-lymfocytu brání jeho inaktivaci). I když nejdříve došlo k progresi onemocnění, díky následné paliativní péči kryoterapií nádorové masy v oblasti zad byla zpozorována mohutná regrese onemocnění, a to i v rámci metastáz v játrech a v axilárních uzlinách. Navzdory tomu, že se tedy nejedná o dlouho plánovaný výzkum, přináší nadějný výhled, že management metastazujícího melanomu se může radikálně změnit.

... a co si myslíte vy?

„Zítřka je dnes.“ Nerada věci odkládám.

Jednička má od listopadu 2021 novou tajemnici, Ing. Terezu Lukášovou, která se doposud věnovala projektovému managementu IT projektů. Obor řízení ve zdravotnictví ji vždy přitahoval. Nyní se bude věnovat řízení hospodaření fakulty, její vnitřní správě i vedení chodu děkanátu 1. LF UK. Dílčí kroky teprve přijdou, již nyní ale vidí prostor pro změny. Jak říká, jejím prvním dojmem z Jedničky bylo velké nasazení lidí ve vedení fakulty, což vnímá jako skvělý základ rozvoje každé organizace.

Čemu jste se profesně věnovala před příchodem na fakultu, z jaké pracovní pozice přicházíte?

Na fakultu přicházím ze světa informačních technologií, ve kterém jsem se pohybovala na různých pozicích již od dob studia. V posledních letech jsem se věnovala projektovému managementu IT projektů, kde jsem řídila rozsáhlé a implementačně náročné projekty pro největší hráče na trhu v oboru zdravotních pojišťoven, bankovníctví i petrochemického průmyslu.

Posledních deset let se pohybuji v čistě maskulinním prostředí. Když byl v projektu řídicí výbor nebo větší projektová schůzka, počítala jsem poměr mužů a žen v místnosti. Většinou to bylo 15:1, 30:2 a podobně ve prospěch mužů.

Studovala jste na Vysoké škole ekonomické, kde jste se zaměřovala na management ve zdravotnictví. Jak tyto znalosti využijete při řízení fakulty?

Srdcem jsem národohospodář, nicméně obor zdravotnictví mě vždy přitahoval. Proto jsem byla nadšená, když jsem zjistila, že se tato specializace na Vysoké škole ekonomické na Fakultě managementu v magisterském studiu vyučuje. Co zpětně oceňuji především, je, že tam vyučovali převážně lidé z praxe. Fakulta

Foto: Veronika Vachule Nehasilová

není nemocnice, ale je s nemocnicemi úzce propojena, proto si myslím, že některé znalosti ze studia určitě využiji.

V čem je vám vysokoškolské prostředí blízké?

Sama jsem několik let vyučovala na Národohospodářské fakultě a na Fakultě managementu Vysoké školy ekonomické sociální politiku a environmentální management, čehož jsem se musela kvůli značnému pracovnímu vytížení vzdát, i když mě to

Pozice tajemnice 1. LF UK je spojením všeho, co jsem si vždy od své profesní kariéry přála, říká Ing. Tereza Lukášová. Foto: Veronika Vachule Nehasilová

bavilo. To, co mě na fakultu přitáhlo, je láska k akademickému prostředí, studentům, zdravotnictví a managementu. V podstatě by se dalo říct, že pozice tajemnice 1. LF UK je spojením všeho, co jsem si vždy od své profesní kariéry přála.

Na co se těšíte?

Na všechno.

Korporátní a akademická pracoviště se v některých aspektech liší. Co byla první věc, která vás v tomto ohledu překvapila?

Asi bych úplně neřekla, že mě něco překvapilo, akademické prostředí přeci jen trochu znám. Rozdílů je spousta, způsob práce je trochu jiný, věci jsou často pomalejší a na rozdíl od projektového managementu nesměřujete k jednomu jasnému cíli, ale spíše se sledují větší strategické cíle.

Jak vnímáte fakt, že fakulty z velké části ovlivňuje řízení shora rektorem Univerzity Karlovy?

Myslím si, že je to v pořádku a neliší se to nijak od jiných vysokých škol, ani od korporátního prostředí. Když jsem pracovala v české pobočce americké firmy, taky jsme některé věci museli řešit na úrovni regionu, či globálu. Institucionální „matka“ chce většinou nejen ovlivňovat, ale taky pomáhat. Nehledě na to, že jako univerzita máme často větší sílu než jako fakulta.

Podle statutu 1. LF UK je úkolem tajemnice řízení hospodaření fakulty, vnitřní správa fakulty a děkanátu. Asi je těžké takto v začátku říci, co z vašeho pohledu již nyní vnímáte jako nutné změnit. Nebo již něco takového vidíte?

Ano, jsme na začátku a zároveň některé věci už vidím, nicméně bych si je raději nechala pro sebe, dokud nebudu mít komplexnější obrázek. Co můžu prozradit, jsou moje první dojmy. Vedení fakulty je složeno z lidí s neuvěřitelným nasazením, kteří pro fakultu dýchají a chtějí věci posouvat kupředu. To je skvělý základ rozvoje každé organizace.

Jak jste na vysoké medicínské školství nahlížela dříve, než jste se zevrubněji seznámila s jeho chodem tady na 1. LF UK?

Jako studentce ekonomky mi vždycky bylo mediků líto, že se musí pořád jenom učit, a zároveň jsem si jich za to vážila. Já jsem mohla pracovat na zkrácený úvazek už v prváku, o tom se medikům ani nesní.

Máte nějaké motto, kterým se v životě řídíte? Lze je vztáhnout i na vaši práci tady na fakultě?

Ano. Tohle je zajímavá otázka. Představte si, že je to první otázka, co jsem dostala při výběrovém řízení od komise po svém úvodním představení. Moje motto je: „Zítřka je dnes.“ Nerada věci odkládám.

Vedení fakulty je složeno z lidí s neuvěřitelným nasazením, kteří pro fakultu dýchají a chtějí věci posouvat kupředu. To je skvělý základ rozvoje každé organizace.

Zajímáte se mimo jiné o ekonomické zrovnoprávnění. Jde o zrovnoprávnění žen? Medicínský akademický svět do téhle oblasti nahlíží poněkud opatrně. Bude vám genderová problematika blízká i při práci na fakultě?

Samozřejmě se tomuto tématu není možné vyhnout, a ani se o to nesnažím. Je to důležité téma. Posledních deset let se pohybuji v čistě maskulinním prostředí. Sama pro sebe jsem hrávala takovou hru. Když byl v projektu řídicí výbor nebo větší projektová schůzka, počítala jsem poměr mužů a žen v místnosti. Většinou to bylo 15:1, 30:2 a podobně ve prospěch mužů. Přesto musím říct, že jsem se nikdy necítila nějak znevýhodněná. Muži pracují trochu jinak než ženy, to je fakt. Sama jsem zjistila, že mužskými metodami práce ničeho jako žena nedosáhnu, je třeba být sama sebou a nehrát si na „tvrdáka“, to se mi vždycky vyplatilo. Další věc je, že muži si mezi sebou pomáhají, my ženy tohle až tak moc neděláme, máme spíš sklon mezi sebou soupeřit. To je třeba změnit. Od doby, co se pohybuji v managementu, se snažím pomáhat ostatním ženám, dodat jim kuráž a v projektech využívat symbiózu mužských a ženských přístupů k řešení výzev.

Ve fakultním časopise Jednička máme rubriku „Jak relaxujete mimo medicínu?“ Jak odpočíváte?

Již od dětství mám přebytek energie, tak moc relaxovat nemůžu. Absolutní vypínač stresu je můj pes Alvin. Mám to štěstí, že jsem z velké rodiny a že ji mám v Praze, takže se snažím trávit co nejvíce času s rodinou. S partnerem rádi cestujeme. Hraju golf, i když je na něj čím dál méně času, cvičím jógu.

Který medicínský obor je vám blízký?

Asi bych měla říct, že patologická fyziologie, ale to by mi nikdo neuvěřil. Obdivuji všechny medicínské obory, ten neuvěřitelný pokrok, co medicína a hlavně lidé, kteří se jí věnují, dokázali.

klu

Foto: archiv 1. LF UK

Kolik nových studentů letos 1. LF UK přijme, zjistí uchazeči v Den otevřených dveří

Uchazeči o studium na 1. LF UK opět nahlédnou do útrob fakulty pouze vzdáleným přístupem. Jak ale ukázal loňský, první distanční Den otevřených dveří (DOD), není to pro fakultu, ani pro budoucí studenty žádná překážka. Naopak návštěvnost webu 1. LF UK ukazuje, že online přístupem se počet unikátních vstupů oproti klasickému prezenčnímu DOD zvýšil na trojnásobek. Fakultu tak vloni prostřednictvím webu, youtube kanálu, videí a chatů navštívilo v jeden den více než 3000 návštěvníků.

I letos proto 1. LF UK nabízí živý stream přednášek proděkanů a dalších učitelů, videa z výuky, interaktivní prohlídky některých pracovišť, chat a další informace na webových stránkách. V sobotu 8. ledna 2022 se uchazeči seznámí třeba s tím, jaké studijní programy fakulta nabízí, kolik uchazečů letos 1. LF UK přijme, jaké jsou podmínky přijetí na fakultu, jak a co se na 1. LF UK studuje, do jakých studentských spolků se mohou studenti během výuky zapojit, jak (hodně a dobře) se na fakultě sportuje, kdo jsou to tutoři nebo ročníkoví zástupci a další členové akademického světa.

Úvodní přednášky o přijímacím řízení a o studiu všeobecného lékařství, zubního lékařství a nelékařských zdravotnických oborů – fyzioterapie, porodní asistence, ergoterapie, nutriční terapie, adiktologie – přednesou v 10.00 děkan prof. Martin Vokurka, proděkanka pro přijímací řízení prof. Jana Dušková a další proděkani a učitelé. Své zkušenosti předají uchazečům také studentky a studenti medicíny, a to na chatu, v příspěvcích na fakultním webu a youtube.

klu

Termíny přijímacích zkoušek

- do 28. února 2022 – elektronické přihlášky ke studiu
- 15. června 2022 – přijímací řízení do bakalářského studijního programu Fyzioterapie, Porodní asistence, Ergoterapie, Nutriční terapie, Adiktologie
- 16. června 2022 – přijímací řízení do studijního programu Všeobecné lékařství a Zubní lékařství
- 24. června 2022 – náhradní termín

1. LF UK je nejlepší na portálu VysokeSkoly.cz

Ryze virtuální stánek si počátkem listopadu 1. LF UK otevřela na online veletrhu vysokých škol portálu VysokeSkoly.cz. Podpořila tak své zářijové vítězství, kdy se svým profilem zvítězila a stala se nejnavštěvovanější fakultou v kategorii medicína a farmacie za loňský akademický rok. „Fakulta má neskutečných 80 tisíc návštěv. Je průběžně 3.–4. nejnavštěvovanější fakultou v celé ČR a z lékařských fakult je samozřejmě na 1. místě,“ uvedl při udílení ocenění Lubomír Majerník z portálu VysokeSkoly.cz. Úspěch 1. LF UK zaznamenala i s online stánkem na zmíněném

veletrhu. Kromě informací o fakultě tady velmi zafungoval chat s účastníky. „Během osmi pracovních hodin jsem komunikoval s více než padesáti uchazeči. Zhruba polovina dotazů směřovala na všeobecné a zubní lékařství, polovina na bakalářské obory. Celkově to bylo náročné, ale stíhal jsem odpovídat relativně rychle a feedback byl velmi dobrý,“ řekl po chatovacím maratónu jeho přímý účastník, student 5. ročníku všeobecného lékařství na Jedničce Jan Mikulénka.

klu

Jednička se ukázala na veletrhu Gaudeamus

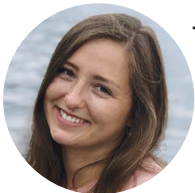
Studenti 1. LF UK letos opět jeli na veletrh pomaturitního vzdělávání Gaudeamus do Brna, aby uchazečům pomohli zorientovat se ve studiu medicíny. A co jim poradili? Jedničku!

Co uchazečům o studium odpovídám, když se ptají, proč si vybrat Jedničku?

Jednička nabízí velké množství studijních oborů, nejvíce ze všech lékařských fakult UK. Kromě všeobecného lékařství nabízí také studium lékařství zubního, a zároveň má i mnoho bakalářských oborů, od fyzioterapie a méně známé ergoterapie přes porodní asistenci a nutriční terapii až po adiktologii, kterou jsem si zvolila já. A lokalita přímo v centru Prahy? To už je jen třešnička na dortu.

Hana Kosařová, 3. ročník adiktologie

Jaký je studentský život na Jedničce?

Jednou z nejdůležitějších věcí, co mi 1. LF dala do života, jsou kamarádi. Potkali jsme se na seznamovacím kurzu v Dobronicích, a pak naše přátelství upevňovali ve školních lavicích, kavárnách, na sportovních kurzech či výletech. To, co si ze studia budeme pamatovat, není větvení *arterie carotis externy* (i když to bychom taky měli), ale večer, kterým jsme tu úspěšnou zkoušku z anatomie oslavili. Štěstí je opravdové, jen když ho máš s kým sdílet. Ať je to ve Spolku mediků českých, při zubařském Dentalprevention nebo při kávě z automatu v denní místnosti.

Eliška Dokoupilová, 5. ročník zubního lékařství

Proč studuju rád právě na Jedničce?

Studium všeobecného lékařství je mnohdy náročné, proto je důležité mít nejen systém učení, ale také zdroj motivace a lidi, kteří vám pomohou. Ke studiu na naší fakultě mě motivuje hlavně velké množství aktivit nad rámec studia – od příležitosti zapojit se do výzkumu, přes podílení se na výuce jako demonstrátor, studentské spolky až po výjezdy na stáže. I když jsme velká fakulta, nemůžu říct, že bych se cítil ztracený v množství studentů, naopak jsem tu poznal plno skvělých kamarádů.

Mikuláš Hampl, 3. ročník všeobecného lékařství

Proč sis vybrala právě svůj obor?

Od mala jsem věděla, že bych chtěla v budoucnu pečovat o miminka. Na střední škole se můj zájem rozrostl o péči o ženy. Před maturitou jsem tyto dva zájmy spojila v jeden a definitiv-

Návštěvnost veletrhu předčila očekávání. Zájem o studium byl obrovský. Foto: Michal Novotný

ně se rozhodla, že moje srdce patří porodní asistenci. S obdivem sleduji práci zkušených porodních asistentek a doufám, že i já budu jednou tak skvělá. Porodní asistence totiž není jen povolání, ale poslání, na které máte do konce života nezapomenutelné vzpomínky.

Proto jsem si vybrala právě tento obor, obor, který povznáší a zároveň naplňuje.

Michaela Bajerová, 3. ročník porodní asistence

Jak zvládnout v prváku anatomii?

Asi neexistuje univerzální cesta, která by seděla všem – a proto asi jedna z nejlepších rad je, najít si svůj systém a věřit mu. Mně například hodně pomohlo kreslit si časťo schémata a vytvářet si mnemotechnické pomůcky. Jiní preferují dělat si výpisky ke všem tématům, o tipy se určitě rádi podělí i vaši budoucí vyučující a lektori. Základem úspěchu s jakýmkoli systémem je věnovat učení dost času, a to i během roku, protože čas letí rychleji, než se zdá.

Hana Kroupová, 3. ročník všeobecného lékařství

„A co teď“, ptali se studenti na workshopu mladých lékařů

Co všechno si musím zařídit? Jak si vybrat pracoviště? Jak se chovat u pohovoru? Na tyto a spoustu dalších otázek jsme slyšeli odpověď na workshopu Sekce mladých lékařů české lékařské komory. V přátelském prostředí Faustáku studenti probrali s předsedou MUDr. Janem Přádou a místopředsedkyní MUDr. Monikou Hilšerovou podmínky předatestačního vzdělávání jednotlivých oborů, podle čeho si vybírat pracoviště a na co si mladí lékaři mají dát pozor.

Byl kladen důraz zejména na to, aby absolventi nezapomínali na svá práva, své koníčky, že prací život nekončí a je opravdu důležité si vybrat, co je baví. Za Sekci byl také představen projekt Férové pracoviště (<https://www.lkcr.cz/ferovepracoviste/>), kde lékaři anonymně hodnotí svá jednotlivá pracoviště dle pracovních podmínek.

Pokud jste se na akci nemohli zastavit, tak nezapomínejte. Jistě tato akce nebude poslední a budeme se těšit na naše kolegy i příští rok!

Alisa Shvets, předsedkyně SMČ

Zleva: Alisa Shvets, MUDr. Jan Přáda, MUDr. Monika Hilšerová. Foto: archiv SMČ

Kvíz k oslavám 17. listopadu

1. Jaký svátek se slaví 17. listopadu?

- a. Den boje za svobodu a demokracii a Mezinárodní den studentstva
- b. Den boje za svobodu a Mezinárodní den demokracie
- c. Den boje za demokracii a Národní den studentů vysokých škol

2. Ke kterým rokům se oslavy 17. listopadu vztahují?

- a. 1945 a 1989
- b. 1989 a 2001
- c. 1939 a 1989

3. K čemu došlo 17. listopadu 1939?

- a. Protest proti nacistické okupaci
- b. Uzavření českých vysokých škol
- c. Německá okupace Čech, Moravy a Slezska a zřízení Protektorátu Čechy a Morava

4. Kolik představitelů studentských organizací zastřelili 17. listopadu 1939 v ruzyňských kasárnách?

- a. 9
- b. Přes 1000
- c. Nikoho

5. Na jak dlouho se české univerzity 17. listopadu 1939 uzavřely?

- a. Na 1 rok

b. Na 10 let

- c. Formálně na 3 roky, ale v podstatě do konce války

6. Při demonstraci 28. října 1939 byl zastřelen pekař Sedláček a smrtelně zraněn student:

- a. Filozofické fakulty Univerzity Karlovy Jan Palach
- b. Akademie výtvarných umění v Praze Jan Opletal
- c. Lékařské fakulty Univerzity Karlovy Jan Opletal

7. Co stojí na pamětní desce k událostem 17. listopadu 1989 na Albertově?

8. Kde došlo 17. listopadu 1989 k násilnému střetu průvodu studentů a policie?

- a. Hned na Albertově
- b. Na Národní třídě
- c. Na Vyšehradě

9. 17. listopadu 1989 byl nad Československem viditelný i jeden vzácný úkaz, který to byl?

- a. Byly pozorovatelné Perseidy
- b. Byla viditelná polární záře
- c. Byla viditelná kometa prolétávající blízko kolem Země

Správné odpovědi: 1a, 2c, 3b, 4a, 5c, 6c, 7 Kdy – když ne teď? Kdo – když ne my? 8b, 9b

Studenti mohou při výuce rodit bezpečně

Foto: Markéta Sýkorová

Nejde samozřejmě o jejich vlastní porody. Na Jedničce se ale nyní mohou od počátku studia sami studenti stát aktivními porodníky. Díky vůbec nejrealističtějšímu a nejuniverzálnějšímu simulátoru rodící matky Viktorie mohou bezpečně a téměř „naživo“ vyšetřovat, vést porod a učit se léčbu kritických stavů, které mohou během porodu nastat.

Pro výuku na 1. LF UK získal nejlepší simulátor na světě prof. MUDr. Antonín Pařízek, CSc., vedoucí lékař Perinatologického centra Gynekologicko-porodnické kliniky 1. LF UK a VFN v Praze. „Naši budoucí lékaři a porodní asistentky se teď mohou učit porodnické umění, jako kdyby byli přímo vrženi do reálné situace. Viktorie umí simulovat všechny možné i nečekané scénáře včetně rizikových, nebo dokonce kritických a život ohrožujících situací. Proto ji nabídneme na výcvik také našim anesteziologům a neonatologům. Tuhle špičkovou technologii bychom neměli bez několika let usilovné práce nadačního fondu Vita et Futura s významným přispěním Generali Česká pojišťovna,“ řekl prof. Pařízek, který simulátor v hodnotě dvou milionů pro fakultu získal.

Nácvik porodů koncem pánevním

Simulátor Viktorie je unikátní řadou funkcionalit. Má například interaktivní oči, jimiž může sledovat objekty a projevit známky stresu, mrtvice, poranění hlavy, užití léku a dalších chorob či stavů. Zvukové zařízení zase umožňuje simulovat hlasové projevy pacienta a zapojuje studenty do realistického dialogu pro nácvik vzájemné komunikace mezi pacientem a ošetřující porodní asistentkou nebo lékařem.

Viktoria vedle klasického porodu v řadě nastavitelných poloh simuluje také realistický porod koncem pánevním – málo častý

a vysoce rizikový vaginální porod. Hladká kůže novorozence a končetiny s klouby podporují použití reálných zařízení a pokročilých manévrů. Simuluje obstrukci v jakémkoliv místě během porodu s přesnou opakovatelností, studenti si mohou nacvičit porodní manévry (Rubinův, Lovsetův, Zavanelliho nebo Woodsův rotační manévr).

Senzory v kyčelním kloubu dokonce detekují a zaznamenávají roztahání nohou v úhlových stupních.

Trénink postupů při krizových stavech

Na simulátoru lze používat reálné chirurgické nástroje pro řezání a šití břišní a děložní stěny pro nácvik císařského řezu, protože vyměnitelná břišní vložka má několik vrstev pro simulaci reálné kůže a při rozříznutí krvácí.

Učitelé i medicí a budoucí porodní asistentky zvládnou díky Viktorii nacvičit také léčbu poporodního krvácení. Umělá žena má funkci programovatelného krvácení, kde lze její vitální funkce v průběhu času zhoršovat v reakci na zvolené množství ztráty krve (což vede k prudkému šoku). Studenti tak mohou trénovat, jak zmírnit krvácení pomocí fundální masáže, léků nebo zavedením a nafouknutím balonkové tamponády.

Viktoria rodí plně donošené dítě skutečných rozměrů a hmotnosti. Díky své jemné kůži novorozenec poskytuje studentům kromě vizuálního i taktilní vnímání, které je nutné pro posuzování stavu dítěte. Novorozenec má zároveň měřitelné vitální funkce, což umožňuje studentům posuzovat jeho zdravotní stav a určit, jestli je nutná další péče.

klu

Ohlédnutí za sportovním létem na Jedničce

Dovolte nám krátké ohlédnutí za akcemi Ústavu tělesné výchovy, které proběhly během letošního léta. Byli jsme rádi, že všechny letní akce se mohly nakonec uskutečnit v plném rozsahu. Kreditovaných kurzů se zúčastnilo přes 290 studentů a mnoho dalších si našlo cestu na naše výběrové akce.

Dobronice

Na seznamovacích kurzech studenti ochutnají pár ukázek toho, co je čeká na našich týdenních letních kurzech, a nasají neopakovatelnou atmosféru místa, na které se mnozí vracejí po celý zbytek svého studia. Tento rok jsme ve dvou turnusech přivítali přes 200 studentů. Po úspěšné loňské premiéře jsme letos opět zařadili do programu střelbu ze vzduchovky a cyklovýlety. Všechna družstva se tak postupně podívala do krásného okolí Dobronic a každý ujel okolo 30 kilometrů. Velmi úspěšné byly opět hry v lese. Nechyběly tradiční dobronicke aktivity jako softbal, volejbal, florbal, tenis a frisbee. Oblíbené večerní skupinové taneční skladby byly letos na téma olympijských her.

Divoká Ohře

Letos jsme se opět vrátili na Ohři, která je divočejší a méně přeplněná než Vltava. Znovu nás bylo víc než 30.

Rozloučení s létem v Itálii

Letošní rozloučení s létem v Portu San Giorgio v Itálii bylo tentokrát v mnohém jiné než dříve. Program byl pestrý – k tradičním beachvolejbalovým tréninkům se přidaly plavecké tréninky v bazénu, paddleboardy na moři, výlety na kolech, zumba a pila-

tes, basketbal a tenis. Navíc jsme letos zařadili i krásný celodenní výlet do pohoří Apeniny. Počasí bylo jako vždy luxusní a moře čisté, proto doufáme, že všichni odjíždějí spokojení. Tento rok se zúčastnilo 56 studentů a pět instruktorů.

Masérské kurzy v Peci pod Sněžkou

Tradiční masérské kurzy letos opět potvrdily své kvality. V Krkonoších jsme strávili příjemný, leč náročný týden. To, co jsme přes den trénovali na sobě, jsme večer aplikovali na klientech, kteří za námi přijížděli z okolí. Rozšířili jsme si obzory i v oblasti tejpování, saunování, baňkování a rehabilitačního cvičení.

Dobronice pro Jednotu

Na konci září nás čekala poslední akce tohoto léta v našem oblíbeném areálu. Scházejí se zde všechny oddíly První lékařské tělovýchovné jednoty, všichni asistenti z ÚTV a kolem 40 absolventů. Volejbalisti, plavci a florbalisti tady měli soustředění. Ostatní studenti a absolventi prošli tradičním dobronicke sportovním programem. Letos nás tu bylo 120!

Pozvánka na zimu

Už se těšíme na zimu, na kterou pro vás připravujeme dva kreditované kurzy v Krkonoších a jeden velký v Rakousku. Už máme téměř plno, tak neváhejte. Dále běžky, ledové lezení, zimní přechody a volejbalové soustředění. Veškeré informace najdete na našich stránkách. Sportujte a budete mít dobrou náladu!

Váš kolektiv ÚTV

Dobronice bychom nejradši předešly i našim pacientům

Pár vět nestačí na vyjádření toho, jak skvělé Dobronice vždycky jsou. Co si pod tím představit? Přátele staré, současné i ty budoucí, nové zážitky, nové sporty jako například Kanjam (o kterém si polovina našeho týmu myslela, že souvisí s posilováním pánevního dna), kopu srandy, nějakou tu menší či větší kapku alkoholu a celkovou pohodu.

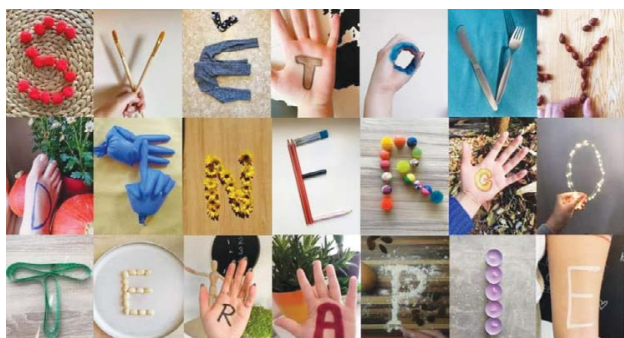
Dobronice, ale i další kurzy od ÚTV, které jsme měly šanci prožít, byly už za našich studentských let něco výjimečného. Prostě všechno, co člověk potřebuje k řádnému odreagování. Na tom se nic nezměnilo ani teď, když už jsme ze školních lavic pryč. Jezdíme na každou akci, na kterou můžeme, a kdyby to jen trošku šlo, nejradši bychom tyhle zážitky předešly i našim pacientům.

Viktorie Reklková a Adriana Tomaščinová, absolventky z LF UK

Foto: archiv autorem

Oslavili jsme Světový den ergoterapie

Jmenuji se Klára Štátná a jsem studentkou druhého ročníku navazujícího magisterského oboru ergoterapie na 1. LF UK, členkou studentského spolku SPOT Prague a pracuji ve Všeobecné fakultní nemocnici jako ergoterapeutka na Geriatrické klinice 1. LF UK a VFN.

Ráda bych vám zprostředkovala letošní oslavy Světového dne ergoterapie. Propagovali jsme náš obor v rámci nemocnice

a snažili jsme se oslovit jak své kolegy, tak širokou veřejnost. Světový den ergoterapie se od roku 2010 každoročně slaví díky Světové federaci ergoterapeutů (WFOT) a připadá 27. říjen. Tento den se všichni ergoterapeuti snaží o co největší propagaci oboru. Letošním tématem bylo „Belong. Be you“, tedy volně přeloženo „Buď součástí. Buď sám sebou“.

Měli jsme možnost mít stánek hned u hlavního vchodu do areálu nemocnice, kde jsme představovali náplň ergoterapeutické praxe, možnosti, které tento kreativní obor nabízí, a v neposlední řadě jsme představili pomůcky, které doporučujeme našim pacientům. Lidé si mohli vyzkoušet, jaké to je, obléknout si například ponožku bez ohnutí zad, či se dovědět, jak se zapínají knoflíky jednou rukou.

*Klára Štátná a Olga Lukešová,
SPOT Prague*

Měli jsme sádro až za ušima

Clubfoot, koňská noha, golfová noha – všechny tyto výrazy označují onemocnění *pes equinovarus congenitus*. Jedná se o nejčastější vrozené onemocnění dolních končetin a v České republice se ročně narodí přibližně 200 dětí s touto vrozenou vadou.

Spolek Achilleus, který v České republice sdružuje od roku 2009 děti a dospělé s *pes equinovarus*, pomáhá rodinám zorientovat se v problematice tohoto onemocnění a zlepšuje tak péči o pacienty již od narození. Pomáhá také zlepšit informovanost odborníků z praxe a podílil se na prosazení Ponsetiho metody v České republice. Jedná se o velmi účinnou bezoperační metodu, při které je díky speciální manipulaci s nohou, sádrování a dalším krokům možno docílit toho, že bude mít pacient až v 95 % případů plně funkční nohu a nebude omezen v chůzi.

Díky spolupráci Spolku mediků českých se zakladatelkou a předsedkyní spolku Achilleus paní Stanislavou Bašatovou a její skvělou kolegyní Veronikou Labaštovou jsme tak měli 23. listopadu jedinečnou příležitost zúčastnit se v prostorách Akademického klubu workshopu týkajícího se problematiky péče o pacienty s *pes equinovarus*. Kromě informací o nových léčebných postupech tohoto onemocnění jsme si mohli i sami na modelech zkusit korekci postavení kostí nohy. Součástí workshopu byla mimo jiné i praktická ukázka sádrování a tenotomie, kterou si každý mohl zkusit. Musíme říct, že jsme měli všichni sádro až za ušima.

Ve spolupráci se spolkem Achilleus chceme i nadále pokračovat a do budoucna se snad můžeme těšit na další skvělé akce.

*Eliška Mocková,
Spolek mediků českých*

Foto: archiv autora

Pro ty, co se nebojí dobrodružství

Jmenuji se Mikuláš, jsem studentem třetího ročníku všeobecného lékařství u nás na fakultě a letos jsem strávil měsíc v Súdánu na výzkumné stáži IFMSA zaměřené na tropickou medicínu. Ač se můj výběr země ne vždy setkal s pochopením, já jsem si byl poměrně jistý – zaujal mě střet arabských a afrických kultur, nedávná bohatá historie a také pro nás značně odlišné nemoci a úskalí, kterým zde lékaři musí čelit.

Sám bych se do této země na vlastní pěst nevydal, ale když jsem zjistil, že je možnost tam jet na stáž, měl jsem jasno. Většinu stáže jsem strávil ve městě Wad Madani vzdáleném asi 180 kilometrů neboli po místních silnicích závratných pět hodin od hlavního města Chartúmu. Zúčastnil jsem se vědeckého programu i různých společenských akcí napříč Súdánem, a na tuto zkušenost jen tak nezapomenu.

Samotný vědecký program byl velmi rozmanitý – mimo teoretických lekcí zaměřených na tropickou medicínu a výzkum jsem pracoval v hematologické a mikrobiologické laboratoři a neměl jsem nouzi ani o klinické zkušenosti – navštívil jsem onkologický institut, pediatriickou léčebnu HIV a další nemocnice, kde jsem se rutinně setkával s pacienty trpícími endemickými chorobami. Ocenil jsem, že plány byly přizpůsobovány mým zájmům a také, jelikož Súdánští příliš nedbají na dochvilnost, že

jsem většinou nemusel vstávat brzo. V Chartúmu jsem spolu se studentkami z Itálie stážoval ve světově významném Mycetoma Research Centre. Zúčastnil jsem se také výjezdu inktologického týmu, se kterým jsme u šneků zjišťovali přítomnost parazitů způsobujících schistosomózu.

Z konverzace s místními mediky vyplynulo, že přes odlišné kultury máme ve škole stejné problémy.

Nejskvělejší zážitkem celé stáže byla účast na lékařské misi v okrajové vesnici, bez značné části lékařského vybavení. Ráno jsme spolu s asi dvaceti mediky a doktory nasedli do autobusu

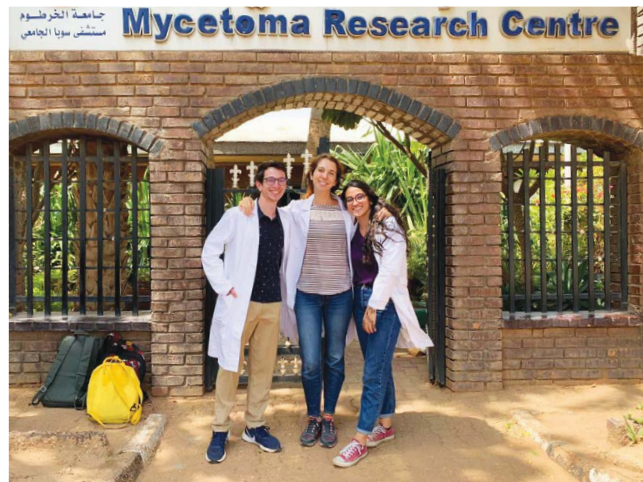
a po přivítání představiteli vesnice otevřeli improvizovanou kliniku, laboratoř a lékárnu. V laboratoři však brzo došla většina materiálu kromě rapid testů na malárii, byť jsme jich provedli několik set. Uspořádali jsme také osvětovou přednášku o hygieně. Místní lidé nás celý den bohatě hostili jídlem i tradiční kávou se zázvorem.

Ve volný čas jsme téměř každý den vyrazili někam na úžasné jídlo, vysedávali pod úporným sluncem při čaji, navštěvovali trhy a jeden večer se také zúčastnili dvoutýdenní oslavy zubařské promoce. Z konverzace s místními mediky vyplynulo, že přes odlišné kultury máme ve škole stejné problémy. Zinscenovali pro mě dokonce tradiční svatbu, pro kterou mi věnovali súdánský oděv a naučili mě své tance. Návštěva Súdánu se samozřejmě nemohla obejít bez pyramid, kterých se zde, jak místní často podotýkají, nachází více než v Egyptě.

V Súdánu se mě často ptali, co se mi u nich líbí nejvíc. Vždycky jsem bez rozmyšlení odpověděl, že místní lidé – od mediků a doktorů přes řidiče rikš po farmáře z vesnic. Díky nim a IFMSA jsem mohl prožít úžasný měsíc, ze kterého si odnáším plno zážitků, kamarádů, motivace do dalšího studia i zmíněný tradiční súdánský oděv. Podobnou zkušenost doporučuji každé-

mu, kdo rád poznává nové kultury, zajímavé lidi a nebojí se zažít s medicínou trochu dobrodružství.

Mikuláš Hampl, 3. ročník VL

V Chartúmu jsem spolu se studentkami z Itálie stávoval ve světově významném Mycetoma Research Centre.
Foto: archiv autora

JEDNIČKA MĚSÍCE

Zeptali jsme se vašich kolegů, které osobnosti nebo jakému počínu by v uplynulých dvou měsících dali jedničku a proč.

Hana Stiborová,
4. ročník VL

V této složité době je pro nás mediky často-krát hodně těžké si v nemocnicích něco prakticky vyzkoušet a naučit se. Proto

bych udělila jedničku workshopu odběru žilní krve, organizovanému panem doktorem Martinem Vejražkou. Celý proces správného odběru krve nám pomalu a srozumitelně vysvětlil. Na fantomech jsme si poté mohli vše několikrát vyzkoušet, dokud jsme si nebyli jistí správným postupem. Za skvělý přístup a velmi užitečnou akci je jednička určitě na místě a v budoucnu se těším na další podobné workshopy.

Radka Kadlecová,
mzdová účtárna
1. LF UK

Jedničku bych udělila všem, kteří přišli s nápadem zorganizovat

Jedničky pro zaměstnance. Díky komentované prohlídce Muzea srovnávací anatomie v Anatomickém muzeu jsem se dozvěděla mnoho zajímavého o vystavených exponátech. Ráda jsem si na živo prohlédla zrekonstruovanou kostru plejtváka malého. A o tom, že v naší budově je Stomatologické muzeum se sbírkou lidských i zvířecích zubů, jsem neměla ani ponětí. Na děkanátu pracuji více jak 14 let a toto „zákoutí“, které je cennou památkou historie české medicíny, mi až do dneška zůstalo utajeno. Jedničku bych také ohodnotila kolegy, kteří nás na těchto akcích provedli a přiblížili nám ten „svůj“ svět. A všem bych k té jedničce ještě navíc přidala i hvězdičku!

Aneta Volfová,
ročník VL

Jednoznačně moje jednička patří víkendovému kurzu WALSS – Weekend of Advanced

Life Support in Simulations, který probíhal v centru medicínských simulací při Fyziologickém ústavu. Byl to sice náročný víkend, ale nadupaný simulacemi, workshopy, zkrátka samými praktickými věcmi, které se v životě rozhodně neztratí. Po celou dobu panovala skvělá atmosféra a myslím, že nám všem v neděli bylo líto, že už jsme u konce. Moc bych chtěla poděkovat lidem, kteří kurz připravili a obětovali svůj volný čas. Opravdu to bylo super a doufám, že se můžeme těšit na pokračování!

Jak vnímáte svůj obor 26 let po promoci?

prof. MUDr. Jan Bělohlávek, PhD., II. interní klinika –
klinika kardiologie a angiologie 1. LF UK a VFN

Od promoce v roce 1995 se věnuji akutní medicíně, od roku 2001 pak převážně akutní a intervenční kardiologii.

Rozvoj kardiologie v posledních 20, 25 letech lze přirovnat k rozvoji komunikačních technologií. To, co nám koncem minulého tisíciletí připadlo jako sci-fi, se dnes děje rutinně. Ošetřujeme zcela standardně intervenčně pacienty s infarkty 24/7, používáme orgánové podpory pro náhradu či podporu nejen srdeční funkce a implanujeme sofistikované přístroje, které „hlídají“ srdeční rytmus pacienta. Navíc jsme schopni tyto přístroje kontrolovat distančně, resp. přístroje nás informují

o svém i pacientovu stavu. Máme dokonale funkční síť kardio-center, které pokrývají celou republiku. Budujeme specializované ambulance pro pacienty s chronickým srdečním selháním, kteří zde mají dostupnou farmakologickou i přístrojovou léčbu zásadně zlepšující jejich prognózu. Intervenčně ošetřujeme nejen věnčité cévy, ale i chlopně, defekty přepážek, uzavíráme ouško levé síně, abluje me plejádu supraventrikulárních i komorových arytmií. Rezervy rozhodně máme v preventivní kardiologii. Ač apelujeme na režimová opatření, výsledky nejsou uspokojivé, a pak využíváme nákladnou biologickou léčbu (např. hyperlipidemií), místo aby bylo dosaženo změny životního stylu. Naučili jsme se komplexně využívat psychologickou podporu, behaviorální motivační techniky, intenzivní kardiorehabilitaci, ale i paliativu, kde s pacienty otevíráme tzv. „end-of-life issues“. Kardiologie se stala zcela svébytným, náročným oborem a jsem moc rád, že jsem u všech těchto změn byl.

CO PRO MĚ
ZNAMENÁ JEDNIČKA

Doc. MUDr. Martin Magner, Ph.D.,
přednosta Pediatrické kliniky 1. LF UK a FTN

Jednička je pro mě rodinou lidí, kteří mi poskytli vzdělání, výchovu, pochopení, přátelství, klíče do místností, kam by mě předtím ani nenapadlo se podívat. Tím nejvýznamnějším je pro mě profesor Jiří Zeman. Nikdo nezná opravdovou kojeneckou medicínu jako on. Jmenováním přednostou Pediatrické kliniky ve Fakultní Thomayerově nemocnici mi

Jednička před dvěma lety zapůjčila obrovskou svobodu, ale i odpovědnost za tým pedagogů a podíl na výuce státnicového předmětu pediatrie a řady magisterských a bakalářských oborů. Jsme malá klinika, děláme všeobecnou pediatrii, nemáme vlastní laboratoře a velké specializované týmy. Přesto jsme díky široké spolupráci za minulý rok vydali

18 článků v časopisech s impakt faktorem, sepsali speciální číslo Česko-slovenské pediatrie. Díky naprosto úžasné lékařce Markétě Bloomfield a výzkumu v oblasti imunitních procesů u onemocnění covid-19 se naše klinika minulý rok dostala do dvou publikací časopisu Science. Léčili jsme děti s SMA genovou terapií, otevřeli jsme nový stacionář pro biologickou terapii, zrekonstruovali jsme oddělení akutně nemocných dětí nebo seminární místnost kliniky. Peníze se nakonec vždy podařilo nějak sehnat. Nejdůležitější vždy byly myšlenky a cíle. A proto bych chtěl Jedničce popřát, aby se nebála vysokých cílů ani konkurence nejlepších vědeckých a vzdělávacích ústavů. Svého širokého potenciálu, možností, jejichž limity si stanovujeme pouze sami. Vysokých nároků na studenty, pro které bude diplom z Jedničky tou nejprestižnější vizitkou. Rozhovoru s lidmi z jiných oborů, z jiných krajin, vytvoření prostoru pro jedinečné nápady vědců, pedagogů i studentů, které pošlou naše práce do špičkových vědeckých časopisů. Think big, Jedničko!

ResearchGate – nejčastěji využívaná sociální síť pro vědce

ResearchGate

Discover scientific knowledge and stay connected to the world of science

Join for free

Chcete-li zvýšit povědomí o svém vlastním výzkumu, jednou z možností je založit si profil na některé akademické sociální síti. V medicínském prostředí je nejvíce využívanou sociální sítí ResearchGate. Jedná se o jednu z možností, jak zviditelnit svoji vědeckou práci. Jen na Univerzitě Karlově ji využívá více než 12 500 vědců i studentů.

Sociální síť ResearchGate byla založena v roce 2008 vědci, kteří chtěli spolupracovat, šířit a sdílet své vědecké výsledky v online prostředí. Je přístupná zdarma a patří mezi největší vědecky zaměřenou síť na světě. Mezi nejvíce zastoupené obory patří biologie a medicína.

Propojení akademiků

Hlavní cíl sítě vychází z myšlenky otevřené vědy, tj. sdílení odborně zaměřených informací. Podobně jako ostatní akademické sociální sítě funguje na principu propojených uživatelských profilů. Založíte si svůj účet, kde vyplníte základní informace o svém vzdělání, pracovní pozici, vědeckých zájmech apod. Vložíte informace o publikované literatuře, případně preprintech. Můžete i nemusíte vkládat plné texty. Dále si můžete nastavit, které informace z profilu budou přístupné pro všechny uživatele a co vše budete chtít sdílet. Pokud máte zájem sledovat nově přidávané informace na profilu nějakého uživatele, jednoduše zvolíte možnost *Follow*.

Prezentace celé laboratoře

V rámci svého profilu můžete zadat i informace k projektu, na kterém právě pracujete, a propojit ho s ostatními spolupracovníky. Nově je přidána možnost prezentovat práci laboratoře. Díky tomu se na jednom místě zobrazují všechny citace na příslušné články či konferenční příspěvky jako výsledky společného zkoumání vědeckého týmu.

ResearchGate dále nabízí vyhledávání vědců, projektů, institucí, publikací nebo inzerci pracovních nabídek ve vědě a výzkumu. Odborné články jsou prohledávány i mimo ResearchGate v Open Access repozitářích nebo v databázích některých producentů. K diskuzi na odborné téma lze využít možnost *Questions & Answers*.

Jednodušší přístup k nejnovějším poznatkům

ResearchGate nabízí další způsob sdílení vědeckých výsledků. Můžete zde prezentovat svoji práci, projekt, laboratoř. Umožňuje zviditelnění a snazší vyhledatelnost vašeho výzkumu. Profily jsou indexovány vyhledávačem Google. Uživatelé si často chválí přehled o práci svých kolegů, vědců, které sledují. Mají tak jednodušší přístup k nejnovějším poznatkům. Jsou zveřejňovány preprinty, články, konferenční příspěvky, je tedy možné získat plný text přímo od autora.

Vyhledávání potencionálních partnerů do projektu nebo ověřování jejich činnosti je také užitečnou funkcí. Ke sledování citací a aktivit v síti ResearchGate slouží nástroj RG Score.

Sdílení článků a dat

Ke sdílení článků a dat jste jakožto autoři aktivně vybízeni. Máte možnost přiřadit ke svému nepublikovanému článku či dokumentu trvalý digitální identifikátor DOI. Plný text článku buď nahrajete a necháte volně ke stažení, nebo jej zašlete pouze na vyžádání e-mailem.

Problémem zůstává, že ne všichni autoři vědí, za jakých podmínek mohou svůj článek zveřejnit nebo uložit. To vydavatelé velmi kritizují. Podmínky jsou stanoveny ve smlouvě s vydavatelem. Autoarchivační politiku časopisu lze případně dohledat na webových stránkách vydavatele nebo pomocí služby SHERPA/RoMEO. Obvyklé je například časové embargo nebo možnost publikovat pouze některou z verzí článku, jako je preprint či postprint. ResearchGate nabízí možnost uložit i vědecká data, tento krok je však potřeba pečlivě zvážit.

Ilona Trtíková, David Horváth,

Ústav vědeckých informací I. LF UK a VFN

Dr. Bohuslava Kecková, první česká lékařka

Bohuslava Kecková se narodila 18. 3. 1854 v Bukoli nedaleko Kralup nad Vltavou. Již v jejím útlém věku se rodina přestěhovala do pražského Karlína, kde se otec začal úspěšně zabývat stavebnictvím, což zajistilo rodině dobré finanční zabezpečení. Otec byl vlastenec, politicky působil v rámci Národní strany svobodomyslné a byl patrně tím nejdůležitějším faktorem jejího studijního života.

Bohuslava na obecných školách patřila mezi nejnadanější žáky. V roce 1870 se jí podařilo přemluvit otce, aby jí zajistil soukromou výuku gymnaziálních předmětů. V tu dobu Bohuslava dokončila Vyšší dívčí školu v Praze s vyznamenáním, a nebylo tak pochyb o tom,

že je

velmi talentovaná. V roce 1874 odmaturovala na malostranské městské střední škole, a stala se tak první českou ženou, která složila maturitní zkoušku. Chtěla studovat medicínu, ale v té době pražská univerzita ženy nepřijímala. Proto se v říjnu 1874 s otcem vypravili do Švýcarska na univerzitu v Curychu, kde se Bohuslava zapsala ke studiu medicíny. Do prvního ročníku nastupovala se třemi Američankami a jednou Ruskou. Celkem na lékařské fakultě studovalo 16 žen a 200 mužů.

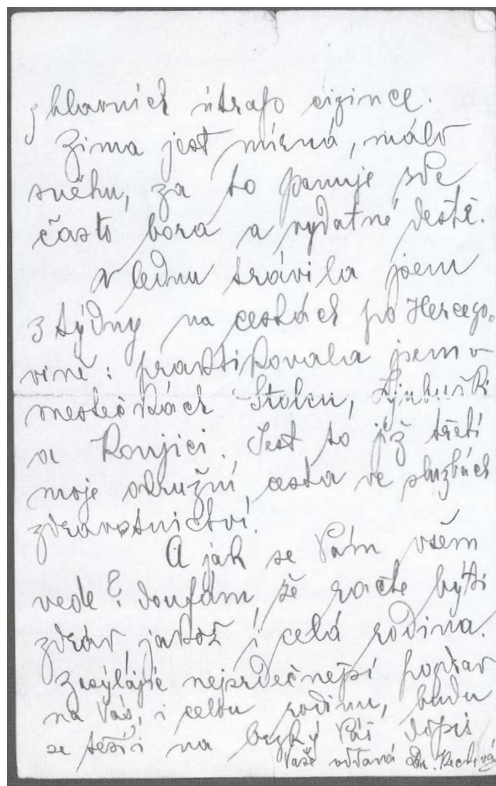
Pokroková univerzita

V souvislosti s univerzitním vzděláním nenajdeme pramen, kde by zmiňovala jakoukoliv špatnou zkušenost: „V první anatomické přednášce spatřivši nás 5 dam seděti asi mezi 60 studenty, nemohla jsem se ubrániti zvláštnímu pocitu jakési úzkostlivosti a zaraženosti. [...] Známy anatom prof. Meyer, starý, bělovlasý pán, velmi přívětivého vzezření, uvítal krátkými, však srdečnými slovy účastníky prvního semestru [...], že se tudíž právem domnívá, že i v tomto semestru účastníci bez rozdílu pohlaví, šetřící v každém ohledu a přísně mezi slušnosti, oddají se horlivě studiím, následující takto příkladu svých předchůdců.“ V živo-

topise zaslánému Ženským listům se zmiňuje o prvním pitevním kurzu: „Prof. Meyer vykázal dvěma Američankám a mně práci na jedné mrtvole: vida nás zaleknuté, mající náčiní pitevní [sic!] vedle sebe položené a pohlížející střídavě na sebe a opět na preparát, přistoupil s úsměvem k nám a započav vytknutou nám práci, jal se klidnými slovy mírniti první účinek dojmu [...] cituje známý výrok: ‚Omne initium difficile est‘ [...]!“

Bohuslava a další studentky se tak potýkaly s tradičními problémy počátku studia na lékařské fakultě a byly postaveny na stejnou rovinu jako jejich mužští kolegové. Všechny byly plně respektovány jak profesory, tak ostatními studenty: „[...] bez všeliké urážky mé osoby, bez nejmenšího nemilého dotknutí se mých citů ženských se strany studentů.“ Curyšskou univerzitu můžeme považovat v tomto směru za velmi pokrokovou.

V průběhu svých studií působila Bohuslava jako asistentka na ženském oddělení kliniky vnitřních nemocí prof. Huguenina a na chirurgické klinice prof. Rose. Na obou odděleních se setkala s podporou a v roce 1880 úspěšně dokončila studium chirurgickou prací – *Strumabronchotomien. Ein Beitrag zur Statistik* – a u prof. Rose obhájila doktorát. Promovala 4. srpna 1880 a byla 22. absolventkou curyšské lékařské fakulty. Tato výjimečná událost následovala bohužel až po smrti jejího otce.

Dopis adresovaný Elišce Krásnohorské.

Diplom monarchie neuznala

Dr. Kecková se vrátila v roce 1880 do Prahy s vidinou otevření vlastní lékařské praxe. I přes dlouhodobé snahy se jí ale nedařilo dosáhnout nostrifikace zahraničního diplomu, protože Rakousko-Uhersko bylo v tomto ohledu velmi konzervativní a neakceptovalo vysokoškolské vzdělání žen. Snaha o otevření vlastní

lékařské ordinace vyústila až ve vznesení námítky k nejvyššímu soudnímu dvoru ve Vídni, která však byla zamítnuta. Dalším zklamáním bylo odmítnutí Časopisem lékařů českých, kde chtěla dr. Kecková zveřejnit svou dizertační práci.

Aby alespoň částečně mohla využít své znalosti medicíny, rozhodla se absolvovat kurz porodnictví na univerzitě ve Vídni. Absolvovala ho bez obtíží a již v srpnu 1883 začala působit v Praze jako porodní asistentka.

Situace se výrazně změnila až za dvanáct let od jejího ukončení studií. V červenci 1892 byl vypsán ministerstvem financí konkurz na pozici úřední lékařky v okupované Bosně a Hercegovině. Dr. Kecková byla vybrána díky pochvalnému vyjádření prof. Janovského. Do služby v Mostaru slavnostně nastoupila 13. ledna 1893. Již v prvních dnech praxe se jí podařilo získat důvěru pacientů. Do její ambulance přicházely ženy chudé i bohaté, pravoslavného, katolického i muslimského vyznání. Takto dr. Kecková vzpomíná: „Domorodé ženy jsou jednoduché, arci bez všelikého vzdělání, ale milé a za každou lékařskou pomoc vděčné. V haremech bohatých begů panuje přepych, nádhera, ženy, plno zlata, dukátů

a perel – u chudých jednoduchost a nedůstatek jako u nás.“ Mezi nejčastější zdravotní obtíže, se kterými se dr. Kecková setkávala, patřily žaludeční a gynekologické problémy. Gynekologické obtíže byly bezpochyby spojeny s nedostatečnou hygienou a neznalostí základních zdravotních opatření při porodech nebo menstruačních cyklech.

Prostřednictvím článků se k medicíně pravidelně vyjadřovala a podávala zprávy o svém působení. Zdravotně výchovnou činností se zabývala nejenom na stránkách českých časopisů. Ze soukromé iniciativy začala vyučovat čtení a počítání a následně vyučovala i na vyšší dívčí škole v Mostaru. V Bosně a Hercegovině strávila celkem 18 let. Za tu dobu za sebou zanechala úctyhodné množství práce nejen ve zdravotnictví, ale také ve vzdělávání a v úsilí o rovnoprávnost žen.

Bohuslava Kecková celý svůj život zasvětila lékařství, nikdy se nevdala, neměla děti. Umřela v 57 letech na cukrovku u své sestry v Kostomlatech, kde je i pohřbena.

Jana Zelenková, Anatomický ústav I. LF UK Praha

Tatínku, bude proveden atentát na Heydricha

Stomatologická klinika I. LF UK a VFN uspořádala vzpomínkové odpoledne k uctění památky Jana a Jiřího Jesenských, synovců zakladatele kliniky prof. Jana Jesenského. Připomenut byl rovněž vliv prof. Jesenského na další významné osobnosti české stomatologie. V posluchárně Stomatologické kliniky promluvili například děkan I. LF UK prof. Martin Vokurka, přednosta kliniky prof. René Foltán, doc. Otakar Brázda nebo Mgr. Magdalena Česneková. Po přednáškách následovala prohlídka Stomatologického muzea, kde byly také vystaveny postery s příběhem a fotografiemi prof. Jesenského, jeho rodiny a následovníků, mezi které patří například zakladatel plzeňské zubní kliniky prof. Jaromír Křečan, prof. Zdeněk Mězl – univerzitní profesor v Montrealu nebo prof. František Neuwirt – zakladatel II. zubní kliniky v Praze.

Jeden poster byl věnován bratrům Janovi a Jiřímu Jesenským. Návštěvníci vzpomínkového odpoledne na něm našli také svědectví jejich otce o účasti Jesenských na atentátu Heydricha, ve kterém mimo jiné stojí: „Syn Jiří mně řekl několik dní před atentátem: ‚Tatínku, bude proveden atentát na Heydricha zítra, ale nedošlo k tomu. Tak mně to řekl dvakrát. Den před atentátem mi řekl s určitostí, že zítra to bude provedeno. [...] Dne 22. června 1942 syn Jiří se se mnou rozloučil u trolejbusu a řekl mi, že čeká zatčení. Od té doby více jsem ho nespátřil, protože dne 23. června 1942 byl zatčen v ordinaci, jeho manželka Sonja Jesenská byla zatčena téhož

dne večer při příjezdu z Moravy. Druhý den na to byl zatčen druhý syn doc. Dr. Jesenský a jeho manželka byla zatčena teprve 1. července 1942. Všichni byli vězněni na Pankráci, odvezeni do Terezína, pak do Mauthausenu, kde byli všichni popraveni v jeden den, a to 24. října 1942.“

mal

Foto: Markéta Šýkorová

Mezi největší úspěchy řadí Zuzana Martinů účast na juniorských mistrovstvích světa v ledním hokeji.
Foto: archiv Zuzany Martinů

Je pravda, že nadbytkem volného času zrovna netrpím

Zuzana Martinů je původně hokejistkou, ale už několik let se na vrcholové úrovni věnuje také hokejbalu. Oba sporty navíc hraje jak v ženských, tak juniorských soutěžích. Za své největší úspěchy považuje bronzovou medaili z mistrovství světa v hokejbalu, zlatou medaili z mistrovství světa v hokejbalu juniorek a účast na juniorských mistrovstvích světa v ledním hokeji. „Co se studia týče, za úspěch považuji každou úspěšně zdanou zkoušku,“ říká studentka třetího ročníku všeobecného lékařství.

Hrajete dvě hokejové ligy a dvě hokejbalové ligy za čtyři různé týmy v různých regionech, v minulosti jste v hokeji reprezentovala Českou republiku a k tomu studujete na medicíně. Jak je to možné?

Přiznám se, že když jsem šla na medicínu, bála jsem se, zda nebudu muset s hokejem skončit. Je pravda, že nadbytkem volného času zrovna netrpím. Pokud se dá říct, že stíhám, tak je to díky tomu, že trenéři jednotlivých týmů mají pochopení, že toho mám hodně, a také díky podpoře rodičů. Například stíhat všechny tréninky ani nejde, protože se mnohdy překrývají. Proto se vždy domluvím s trenéry, že například nepřijdu na hokejbalový trénink, protože jdu na hokejový. Navíc hokejbal jsem až do letošního roku hrála pouze v ženské lize, extraligu juniorů jsem začala hrát až letos.

Jak se stalo, že hrajete na vrcholové úrovni dva sporty?

Došlo k tomu tak, že trenérem ženského hokejového týmu v Příbrami byl Karel Manhart, který se mě zeptal, jestli bych si nechtěla zkusit zahrát i hokejbal. Byl totiž zároveň i trenérem ženského hokejbalového týmu HC Slavia Praha. To mohlo být zhruba tak před čtyřmi lety, od té doby jsem u hokejbalu už zůstala.

Hodláte se nadále věnovat oběma sportům?

Těžko říct, oba sporty mě baví. Musím přiznat, že tím, že jsem

letos začala hrát hokejbal i v chlapecké (juniorské) soutěži, začal mě hodně bavit právě hokejbal. Možná, že se tedy budu věnovat více hokejbalu.

Jak se vám vydařila uplynulá sezóna v hokeji?

Uplynulá sezóna byla poněkud hektická vzhledem ke covidové situaci. Hraji extraligu žen za HC Příbram a regionální ligu juniorů za SK Černošice. Obě tyto soutěže se loni nedohrály. Loňská sezóna tedy spočívala spíše v individuální přípravě.

Lze srovnávat úroveň těchto soutěží?

Je to odlišná úroveň, ale asi jinak, než byste čekal. Jelikož spousta českých hráček hraje v zahraničí, česká extraliga žen je ochuzena o hodně kvalitních hráček. Rozdíl tedy je hlavně v rychlosti a síle – když hraji s juniory, musím si dávat pozor u mantinelu a počítat s tím, že se může hrát do těla. Naopak v ženské lize se musím trochu „krotit“, protože některé zákroky jsou zde považovány za faul.

Můžete popsat svoje začátky a kdo a jak vás k hokeji přivedl?

Začínala jsem na tehdy ještě nekrytém zimním stadionu v Telči. A k hokeji mě v podstatě přivedl starší bratr. S rodiči jsme se chodili dívat na jeho hokejové tréninky a prý jsem je přemlouvala tak dlouho, až mi taky koupili brusle. Hokej u nás v rodině hraje i táta, mamka chodí jen fandit.

Hrajete na pozici obránkyně, ale podle kanadského bodování se zdá, že jste také velice produktivní. Jste tedy řečtěně ofenzivní bek?

To jste mě překvapil. Tyto statistiky totiž téměř vůbec nesleduji. Ze svého pocitu bych řekla, že jsem naopak spíš defenzivní obránce a na góly většinou nahrávám spoluhráčkám/spoluhrá-

čům. Je ale pravda, že když je potřeba, zaskočím i na pozici útočníka – odtud možná plynou i případné góly. Kromě bránění je úkolem obránce podpora útoku dobrou rozehrávkou a střelba na branku od modré čáry. Hokej je rychlý sport a ve většině případů jsou zapojeni do hry všichni hráči, tudíž i obránci při útočení, a naopak útočníci při bránění.

Skoro každý zná plno slavných českých hokejistů, ale málokdo zná ženské hokejistky. Můžete jmenovat třeba nějaké české hokejistky, které jsou pro vás vzorem?

To je docela těžká otázka, protože většina hokejistek, které znám, jsou nebo byly mými spoluhráčkami. Dalo by se říct, že jsou mi inspirací, vyloženě vzor nemám. Někomu „závidím“ tvrdou střelou, rychlost bruslení nebo šikovní ruce a snažím se jim pak vyrovnat. Jsou to například Alena Mills, Denisa Křížová a Aneta Tejralová.

Mým nejbližším cílem je dostat se do hokejbalové reprezentace a případně na mistrovství světa v hokejbalu.

Předpokládám, že v ženském hokeji dochází k rvačkám stejně jako u hokeje mužského. Někdy se tomu prostě nedá vyhnout.

Ano, k rvačkám také dochází, ale řekla bych, že méně často. V ženské lize si spory s protihráčkami častěji vyříkáme slovně, naopak kluci se perou hned.

Hokejbal hrajete v ženské lize za Českou Třebovou a v extralize juniorů za TJ KOVO Praha. Uplynulá sezóna byla zřejmě stejně jako v hokeji ovlivněna pandemií.

Loňská sezóna se kvůli covidu ani nedohrála. Zhodnotit mohu podzimní část letošní sezony, která je v obou soutěžích již dohrána. Co se týče juniorské soutěže, hraji na postu obránce a vzhledem k tomu, že kluci jsou většinou silnější a rychlejší než já, mám co dělat, abych je ubránila. Uplynulou část sezony ale určitě hodnotím kladně, pro mě je to skvělá zkušenost a zároveň motivace snažit se kluky dohnat. V ženské lize hraji v obraně i v útoku, tudíž mám zde i lepší produktivitu.

Jde o příbuzné sporty, ale třeba v rychlosti a pohybu asi odlišné. Co bylo na přechodu z hokeje na hokejbalu nejnáročnější.

Nejtěžší pro mě byly dvě věci – naučit se vystřelit s míčkem a také bránit při běhu. Míček totiž neklouže tak dobře po povrchu jako puk a je lehčí, takže střelba byla ze začátku problém. Zároveň se mi zpočátku občas zasekával míček třeba

při kličce nebo nahrávce. A dále v hokeji vlastně obránce při bránění protihráče bruslí pozadu kdežto v hokejbalu nejde běžet pozadu stejně rychle jako útočník, který běží popředu. Tudíž jsem si musela chvíli zvykat, jak si správně naběhnout a jak vše načasovat. Výhoda je v tom, že všechno ostatní se dalo přenést z hokeje, a tak adaptace na nový sport netrvala dlouho.

S rodiči jsme se chodili dívat na bratrovny tréninky a prý jsem je přemlouvala tak dlouho, až mi taky koupili brusle.
Foto: archiv Zuzany Martínů

Kondiční příprava bude asi také podobná. Nevyžaduje ale hokejbal v něčem trochu jiné fyzické kvality?

V tomhle ohledu skoro žádný rozdíl nevidím. Může se zdát, že hokejbal je méně silový, ale já si to rozhodně nemyslím. Ze začátku mi připadal hokejbal náročnější na vytrvalost, možná to ale bylo tím, že na běhání jsem nebyla tolik zvyklá jako na bruslení.

Jaké máte cíle ve sportu do budoucna, v nejbližší i vzdálenější době?

Mým nejbližším cílem je dostat se do hokejbalové reprezentace a případně na mistrovství světa v hokejbalu, které by se mělo konat příští rok na jaře. Výhledově asi úplně nemám představu, předpokládám, že studium bude čím dál tím náročnější a časem budu muset sport více omezit.

mal

**ORL A ROBOTICKÁ OPERACE
KRKU A NOVINKY**
– Česká televize, Sama doma
6. 10. 2021

MEŘENÍ NITROLEBEČNÍHO TLAKU
– Česká televize, Události
7. 11. 2021

ŽIVOT S KORONAVIREM
– Česká televize, Země v nouzi
18. 11. 2021

**DĚKANI NESOUHLASÍ S MOŽNOU
PRACOVNÍ POVINNOSTÍ MEDIKŮ**
– TV Nova, Televizní noviny
24. 11. 2021

POVINNOST OČKOVÁNÍ V MINULOSTI
– Česká televize, Studio 6
30. 11. 2021

**EXPEDICE DO SVĚTA
EPIGENETIKY**
– Český rozhlas Dvojka,
Expedice, 8. 10. 2021

HOST: PROF. JAN BARTONIČEK
– Český rozhlas Dvojka, Noční
Mikroforum, 13. 10. 2021

**PRVNÍ TRANSPLANTACE
PO COVIDU**
– Český rozhlas Radiožurnál,
Hlavní zprávy, 22. 10. 2021

KRYOTERAPIE
– Český rozhlas Radiožurnál,
Hlavní zprávy, 16. 11. 2021

HOST: DOC. JAN BLÁHA
– Český rozhlas Dvojka, Noční
Mikroforum, 24. 11. 2021

**STO LET SOUDNÍHO LÉKAŘSTVÍ
V HLAVOVĚ ÚSTAVU**
– Medical Tribune
5. 11. 2021

VYZRAJTE NA VYSOKÝ TLAK
– Lidové noviny
13. 10. 2021

**PANDEMIE PODNÍTLA HON
ZA POSTAVOU**
– Lidové noviny
9. 11. 2021

MEDICI NA ODCHODU
– Reflex
25. 11. 2021

**STOJÍ ZA TO BOJOVAT
ZA KAŽDÝ DEN**
– Téma
2. 12. 2021

**LIBOR VÍTEK: NEUMÍME VYPNOUT,
JEDEME NA DORAZ**
– Forum
8. 11. 2021

**HROMADA LÉKŮ VERSUS
JEDNA VAKCÍNA**
– Seznam Zprávy
13. 11. 2021

**VĚDCI SKLOUBILI VĚDU
S KOSMETIKOU**
– Věda a výzkum
23. 11. 2021

VĚTŠINA ČECHŮ CHCE TELEMEDICÍNU
– iDnes
30. 11. 2021

VÝUKA ONLINE KVŮLI EPIDEMII
– Týden
2. 12. 2021

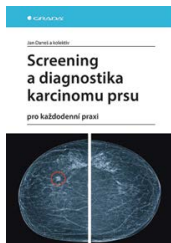
JEDNIČKA V SÍTÍCH

f V říjnu byla rektorkou UK zvolena Milena Králíčková. Ve volbě získala 55 hlasů od přítomných 69 členů Akademického senátu UK. Na Facebooku získala tato zpráva 316 lajků.

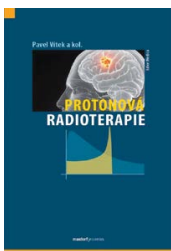
📷 Na instagramu získal 468 lajků příspěvek o udělení Cen Arnošta z Pardubic pro nejlepšího pedagoga Ondřeje Naňku a za skvělý počín ve vzdělávání pro Romana Gabrhelíka. Příspěvek byl zobrazen 6482krát.

Screening a diagnostika karcinomu prsu

Knih reaguje na překotné změny v diagnostice a screeningu karcinomu prsu v České republice i celé Evropě v posledních deseti letech. Součástí publikace jsou například kapitoly věnované epidemiologii, screeningu a diagnostice, histopatologii nebo nádorovým markerům. Závěrečné části se věnují hrazené a nehrazené péči, dávají příklady vyšetřovacích algoritmů a rozebírají chyby v komunikaci mezi zdravotníky a pacienty. Publikace je doplněna obrazovou dokumentací z bohatého archivu autorů.

Autoři: Jan Daneš a kol., Nakladatelství: Grada

Protonová radioterapie

Unikátní publikace v české odborné literatuře podává soubornou informaci o tom, co protonová radioterapie poskytuje, jaké má výhody a úskalí, jak ji lze v současné době využívat a jaké jsou pro její využití teoretické i praktické podklady. Obecná část seznamuje čtenáře se základy protonové radioterapie. Speciální část prezentuje užití protonové radioterapie u vybraných diagnóz včetně přehledů dosažených výsledků. V závěru je podán přehled ekonomických aspektů protonové radioterapie v kontextu financování zdravotní péče v rozvinutých zemích.

Autoři: Pavel Vítek a kol., Nakladatelství: Maxdorf

VÝZNAMNÁ OCENĚNÍ

Cena Arnošta z Pardubic pro vynikajícího vyučujícího udělena doc. Ondřeji Naňkovi

Přednosta Anatomického ústavu I. LF UK doc. MUDr. Ondřej Naňka, Ph.D., získal cenu pro vynikajícího vyučujícího na UK.

Historická pamětní medaile pro prof. Václava Šimona

Prof. MUDr. Václav Šimon, DrSc., získal historickou pamětní medaili UK za významné celoživotní dílo v oboru chirurgie a urologie a dlouholetou vědeckou a pedagogickou činnost na UK.

Cena Arnošta z Pardubic pro doc. Romana Gabrhelíka

Doc. Mgr. Roman Gabrhelík, Ph.D., z Kliniky adiktologie I. LF UK a VFN obdržel ocenění UK za vynikající počín ve vzdělávací činnosti. Doc. Gabrhelík získal cenu za e-learningový vzdělávací kurs Introduction to Evidence-based Prevention.

Stříbrná pamětní medaile pro Ing. Evu Soubustovou

Ing. Eva Soubustová, dlouholetá tajemnice I. LF UK, obdržela stříbrnou pamětní medaili UK za zásluhy o rozvoj I. LF UK.

Cena Arnošta Lustiga pro prof. Pavla Pafka

Cenu Arnošta Lustiga, kterou uděluje Česko-izraelská smíšená obchodní komora, obdržel za rok 2020 prof. MUDr. Pavel Pafko, DrSc., z III. chirurgické kliniky I. LF UK a FN Motol.

Stříbrná pamětní medaile pro doc. Václava Venturu

Přednosta Ústavu humanitních studií I. LF UK doc. ThDr. Václav Ventura, Th.D., obdržel stříbrnou pamětní medaili UK za významné celoživotní dílo v oboru systematické teologie a filosofie a dlouholetou vědeckou a pedagogickou činnost na UK.

Historická pamětní medaile UK pro prof. Štípku

Prof. MUDr. Stanislav Štípek, DrSc., obdržel historickou pamětní medaili za významné celoživotní dílo v oboru lékařské biochemie a dlouholetou vědeckou a pedagogickou činnost na Univerzitě Karlově.

Cena Josefa Hlávky pro dr. Michaelu Bártů

MUDr. Michala Bártů, Ph.D., z Ústavu patologie I. LF UK a VFN získala Cenu Josefa Hlávky za výjimečné schopnosti a tvůrčí myšlení ve svém oboru udělovanou Nadací Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových.

Blahopřejeme k říjnovým, listopadovým a prosincovým výročím

prof. MUDr. Pavlu Vavříkovi, CSc.,
z I. ortopedické kliniky I. LF UK a FN Motol

doc. ThDr. Václavu Venturovi, ThD.,
z Ústavu humanitních studií v lékařství I. LF UK

doc. MUDr. Jiřímu Křivánkovi, CSc.,
z Radiodiagnostické kliniky I. LF UK a VFN

doc. MUDr. Ing. Jaroslavu Plasovi,
z Neurochirurgické a neuroonkologické kliniky I. LF UK a ÚVN

prof. MUDr. Martinu Friedovi, CSc.,
z I. chirurgické kliniky – kliniky břišní, hrudní a úrazové chirurgie I. LF UK a VFN

doc. MUDr. Martině Zvěřové, Ph.D.,
z Psychiatrické kliniky I. LF UK a VFN

doc. MUDr. Jaroslavu Ortovi, CSc.,
z Radiodiagnostické kliniky I. LF UK a VFN

doc. MUDr. Ludmile Lipské, Ph.D.,
z Chirurgické kliniky I. LF UK a TN

prof. MUDr. Václavu Smrčkovi, CSc.,
z Ústavu dějin lékařství a cizích jazyků I. LF UK

prof. MUDr. Stanislavu Štípkovi, DrSc.,
z Ústavu lékařské biochemie a laboratorní diagnostiky I. LF UK a VFN

doc. MUDr. Evě Kieslichové, Ph.D.,
z Kliniky anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny I. LF UK a VFN

prof. MUDr. Pavlu Jansovi, Ph.D.,
z II. interní kliniky – kliniky kardiologie a angiologie I. LF UK a VFN

prof. RNDr. Zdeňku Fišarovi, CSc.,
z Psychiatrické kliniky I. LF UK a VFN

doc. MUDr. Jaroslavu Jeřábkoví, CSc.,
z Kliniky rehabilitačního lékařství I. LF UK a VFN

doc. Ing. Drahomíře Springer, Ph.D.,
z Ústavu lékařské biochemie a laboratorní diagnostiky I. LF UK a VFN

prof. MUDr. Milanu Mackovi, DrSc.,
z Ústavu lékařské biochemie a laboratorní diagnostiky I. LF UK a VFN

doc. MUDr. Petru Kozlerovi, Ph.D.,
z Fyziologického ústavu I. LF UK

Nová technika zlepší výuku na pediatrii

Živé přenosy, webináře, dálkové zkoušení studentů, komfortní telekonference a nahrávání výukových materiálů, to vše teď umožní nová multimediální místnost, za jejímž vznikem stojí MUDr. Peter Szitányi, Ph.D. (na fotografii s tiskovou mluvčí I. LF UK Petrou Klusákovou).

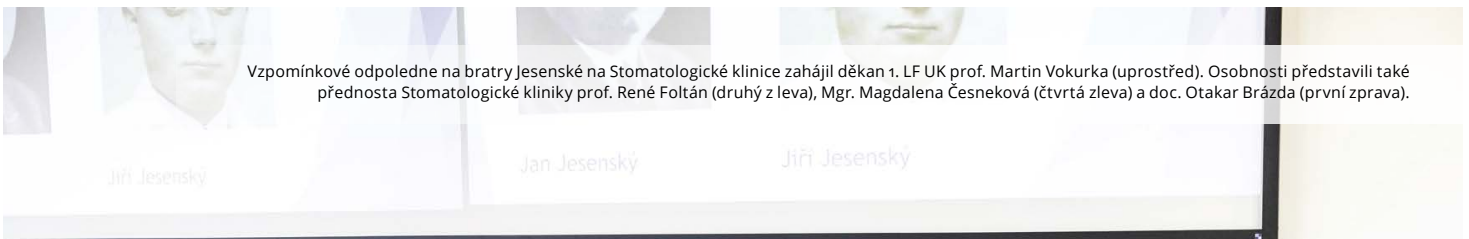
Foto: Olga Bražinová

Na Klinice pediatrie a dědičných poruch metabolismu I. LF UK a VFN vznikla v prostoru bývalé malé seminární místnosti nová výuková multimediální audio-vizuální místnost. Bude sloužit praktické, hlavně distanční a hybridní výuce pediatrie na I. LF UK. „Distanční výuka dozná díky multimédiím, živým přenosům, webinářům, dálkovému zkoušení studentů, komfortním telekonferencím a nahrávání výukových materiálů velkého zlepšení,“ zdůraznil iniciátor vzniku výukové místnosti MUDr. Peter Szitányi, Ph.D. Oficiální uvedení do provozu se plánuje na začátek roku 2022, ale praktické využití je již vyzkoušené a účastníci místnost hodnotí velmi pozitivně. Jak dr. Szitányi dále uvedl, klinika plánuje další zpětnou evaluaci vyučujícími i studenty jako součást hodnocení projektů. Výuková místnost totiž vznikla v souladu s Dlouhodobým záměrem UK a I. LF UK v rámci Institucionálního plánu 2021 a jako součást projektu Podpora rozvoje flexibilní výuky, využití nových systémů.

red

Workshop Odběr žilní krve v rámci akcí Jednička pro studenty vedl dr. Martin Vejražka z Ústavu lékařské biochemie a laboratorní diagnostiky 1. LF UK a VFN.

Účastníky akce Jednička pro zaměstnance provedl Centrem medicínských simulací Alan Mejstřík.

Velvyslanec Spolkové republiky Německo v ČR pan Andreas Künne (na fotografii uprostřed) se na 1. LF UK kromě děkana prof. Vokurky setkal také s proděkanem pro mezinárodní studium v anglickém jazyce dr. Eitanem Brizmanem. Ten na fakultní půdě uvítal ředitele skupiny nemocnic SES profesora Ulricha Pelstera a jeho kolegy. Fakulta navázala s řediteli dolnosaských nemocnic spolupráci v oblasti vzdělávání a výměny odborníků.

V rámci předmětu Novinky v biomedicinském výzkumu přednesla v úterý 23. listopadu 2021 svou přednášku The life of an ear drum: development, defects and repair prof. Abigail S. Tucker.

Kostel Nanebevzetí Panny Marie a sv. Karla Velikého rozezněly v předvečer státního svátku 17. listopadu známé skladby v podání komorního smíšeného sboru a smyčcového orchestru Piccolo coro a Piccola orchestra pod vedením dirigenta Marka Valáška. 31. koncert Fakulta v srdci Karlova se konal pod záštitou děkana 1. LF UK prof. Martina Vokurky.

1. LF UK se 13. listopadu zúčastnila akce Na Karlovku Tour Praha. Proděkanka pro přijímací řízení prof. Jana Dušková zde prezentovala přednášku o studiu na 1. LF. Na otázky odpovídala také vedoucí studijního oddělení Ing. Markéta Sochorová. Studenti všeobecného a zubního lékařství, adiktologie a ergoterapie připravili pro uchazeče o studium doprovodný program s praktickými ukázkami a soutěžemi.

Studenti prvního ročníku všeobecného lékařství 1. LF UK pomáhali počátkem ledna s resuscitací vážně zraněného muže v Ječné ulici. Díky a uznání jim spolu s děkanem prof. Vokurkou přijel na děkanát vyjádřit také ředitel Zdravotnické záchranné služby hl. m. Prahy MUDr. Petr Kolouch. Studenti (zleva) Vojtěch Balcárek, Timotej Girč, Jindřich Šebl a Marek Bumba obdrželi od ředitele pražské záchranky plakety za zásluhy. Fakulta je na své studenty hrdá!

www.lf1.cuni.cz